

Nr1 JANUARY 1982 SAUSIS

SKAUTU AIDAS

SAUSIS 1982 JANUARY

SKAUTU AIDAS

USPAS497-840 Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Isteigtas 1923.III.15 Šiauliuose, Lietuvoje
Leidžia LSS Tarybos Pirmija

Prenumerata: metams - \$5.00, pusei metu - \$3.00, atskiro-nr. kaina - 50c.
Garbės prenumerata - \$10.00, garbės leidėjo prenumerata - \$25.00.

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis, SJ
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

SKAUTU AIDAS — THE SCOUTS ECHO

A Lithuanian youth Magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian scouts Association. Not for profit Illinois Corporation.

Subscription \$5.00 yearly, \$3.00 halfyearly, single copy 50c.

Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

• Office of Publication
SKAUTU AIDAS
6346 So. Washenaw Ave.
Chicago, IL 60629

• Managing Editor — Malvina Jonikiene
6346 So. Washenaw Ave.
Chicago, IL 60629

Administratorė: v.s. Malvina Jonikienė
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL. 60629

“SKAUTŲ AIDO“ REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA
NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA VISIEMS SKAITYTOJAMS
UŽ SVEIKINIMUS IR LINKĖJIMUS

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ
METŲ PROGA

MEILĖ MĀNYJĖ

Daug mes esame girdęje apie meilę: tėvų meilę, Dievo meilę, vaikų meilę tėvams, brolio, sesers meilę, tėvynės meilę, artimo meilę . . .

Kad pilnai galėtume suprasti meilės reikšmę, ir su kitais galėtume ja dalintis, mes turime pradėti nuo savęs — nuo meilės sau. Kaip gali apie meilę kitiems kalbėti ar ją suprasti, jeigu jos pati neturi ar nemoki parodyti kitiems. Todėl ir reikia pradėti nuo savęs — turi mylėti save. Mylėti save, tai nereiškia, valandomis stovėti prieš veidrodį ir sakyti, kokia aš graži ir meili; ar kaip labai mane puošia šis rūbas ir t.t. Ir tavo rūbai ir tavo išviršinis grožis, tvarkingumas, yra labai svarbūs gyvenime, bet jie nėra tiek svarbūs, kiek Tavo vidinė išvaizda, tavo charakteris, tavo vidinė dvasia, tavo vidinis rūbas.

Mylėti save, reiškia dalintis meile su kitais, mylėti save, reiškia mokėti liūdėti ir aukotis kitiems; mylėti save reiškia dalintis ir džiaugtis kitų meile ir pasisekimais. Gal tai atrodo Jums labai ne šių dienų tema?

Kiek daug šiandien yra vienišų jaunų žmonių, kurie atima savo gyvenimą, dar jo neišgyvenę. Kiek daug vienišų žmonių šiandien nors per telefoną nori išgirsti žmogaus balsą; išgirsti jo paguodžiantį ar atjaučiantį žodį. Jis nori, kad paguostų, kad atkalbėtų nuo nusižudymo minties, nes joks žmogus savęs žudyti tikrai nenori.

Todėl eikime per gyvenimą viską matydamos, viską jausdamos, nes tada Jūs tikrai nebūsime vienišos ir mokėsite tai savo sesėms parodyti ir perduoti. Matykite pirmuosius pavasario paukščius, pastebėkite naujai atgimstančią gamtą ir išveskite savo seses į iškilą, kad ir jos tai pajustų ir pamatytų. Džiaukimės

ir grožėkimės gražiaisiais vasaros žiedais, šiltu vandeniu, nušvutusia padange, saulėleidžiu ir dalinkimės su kitais. Kiek kartų praėjai pro seną kaimyną ar kaimynę, kuris ten nuolatos palinkęs sėdi, ir niekada nei žodžio jam neesi pasakiusi — šiandien te būna ta diena, kada Tu jam pasakysi — LABASI O rytoj gal paklausi apie orą, apie jo daržą, jeigu jis tokį turi . . . Tau tas nieko

*Kaip gera,
kad mūsų gyvenimo laivelį
vairuoja geroji Tėvo ranka.
Kai jis prie vairo —
niekas nebaisu.
Tada, nežiūrint kaip sunku
bebūtų gyvenime,
mokėsi kovoti ir mylėti.*

Nijolė Sadūnaitė

nekainuos, o jam ar jai vienišai paskaidrinsi dieną . . .

Daug žmonių praeina per gyvenimą skūsdamiesi, nelaimingi, pavyduliaudami, šaukdami vis jiems mažai . . . Tačiau sutikau gyvenime nuostabių žmonių, kurie buvo laimingi, nes moka išnaudoti naudingai kiekvieną jiems duotą momentą, sunkumą ir paverčia jį konkrečiu ir naudingu momentu. Štai gyvenimiškas pavyzdys: žiemos metu, audra užpūstė vieną aerodromą. Visiems per garsiakalbį pranešė, kad sniegas apstos tik už 12 valandų, todėl visi turime kuo patogiau įsikurti čia pat. Vieni skambino artimiesiems, kiti į darbo įstaigas, kiti savo bizniaus klientams, kad jų nelauktų, nes jie pavėluos. Kita grupė žmonių prie langelio daužė kumščiais ir reikalavo

įvairių privilegijų, nes jų biznis neteks daug pinigų, dėl šios pūgos . . .

Vaikščiodama po aerodromą pamačiau moterį, kuri čemodanais ir kėdėmis atsitvėrė sau atskirą kampelį, o tada ėjo prie motinų su vaikais ir sakė joms, kad jos gali eiti pavalgyti, pailsėti, apsitvarkyti, nes ji jų vaikus valandai užims. Moteris susirinko apie 20 vaikučių ir pradėjo eiti rateliu, žaisti žaidimus ir pasakoti įvairias įdomias pasakas . . .

Kaip yra smagu žiūrėti į žmogų, kuris ir iš nepatogios aplinkos, gali padaryti ją pakenčiamą, joje save rasti ir savęs kitiems atiduoti. Tai aš vadinu, vidine žmogaus meile, jos turėdama, miela sese, nebūsi nei vieniša, nei pasimetusi.

Sesė Lilė

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MEILYDO
BIBLIOTEKA

LIETUVIŠKA PARAPIJA

Kur tik lietuviai susibūrė — Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Vakarų Europoje — visur rūpinosi įsteigti krikščioniškas bendruomenes. Lietuvių parapijų ar misijų yra kiekviename krašte, kuriame gyvena daugiau lietuvių. Lietuviška parapija ar pamaldos padeda lietuviams jaustis kaip viena šeima. Parapijas turi katalikai, liuteronai ir reformatai.

Kur lietuviai labai išsisklaidę, kunigas juos aplanko pamaldoms, aplankyti ligonius ir senelius.

Žemėlapiuose parodytas kraštas, kuriame daugiausia lietuvių parapijų (pažymėtos tik katalikiškos).

Dabar mažas pratimas:

Aš buvau pakrikštyta/ s šioje parapijoje.....
(miestas) .....

Pirmąją Komuniją priėmiau šioje parapijoje: .....

Sutvirtinimo sakramentą priėmiau šioje parapijoje: .....

Artimiausia lietuvių parapija (misija, bažnyčia ar kitas centras) nuo mūsų namų: (pavadinimas:) ..
(miestas) .....

Dažniausia lankome šią parapiją (lietuvių ar ne): .....

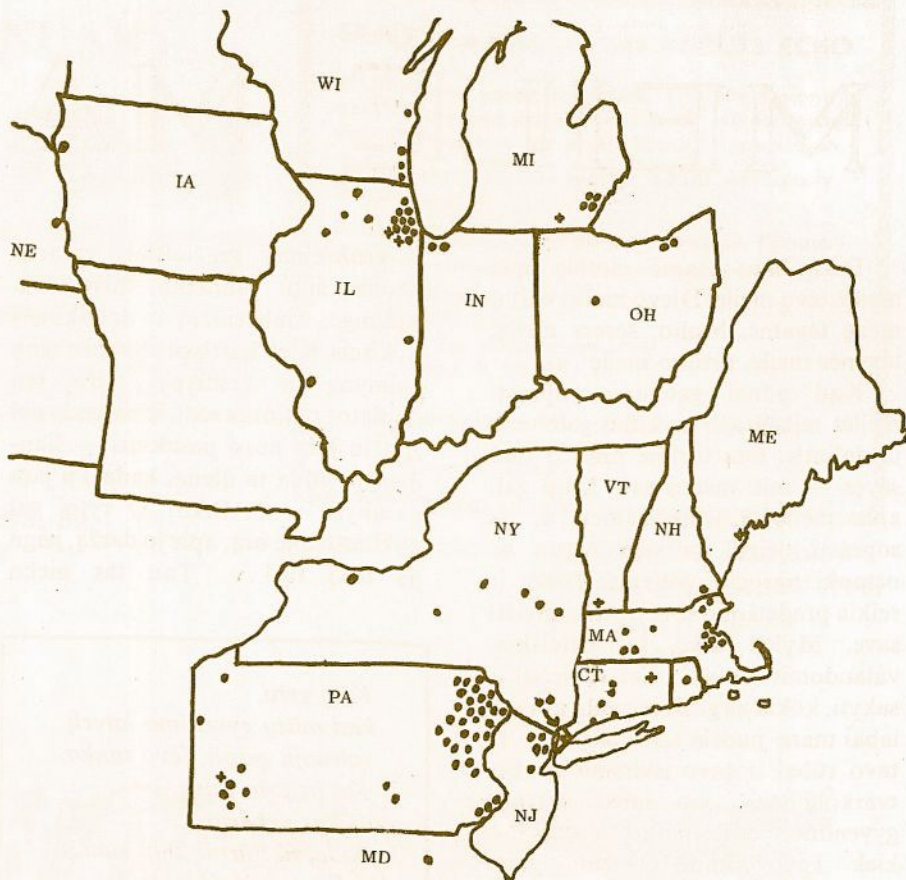
Paš mus per pamaldas skaito (asmens ar asmenų pavardės) šie fitytojai:.....

Jei parapija turi chorą, choro pavadinimas |.....
Vargonininkas ar choro vedėjas: ..

Parapijos (ar misijos) kunigų pavardės (.....)

Mūsų parapija turi šias religines draugijas, organizacijas:.....

Mūsų parapijos metinė šventė yra (mėnuo) .....

(Žemėlapyje nepažymėta: Los Angeles, CA ir St. Petersburg, FL Kryželiu pažymėti kiti lietuviški religiniai centrai)

(diena).....
Aš moku šias lietuviškas giemes:

.....
Aš esu . . . skaitęs per pamaldas, . . . dalyvavęs procesijoje, . . . giedu chore, . . . paruošęs altorių, . . . mokęs vaikus, . . . sukūręs tikinčiųjų maldą, . . . tarnavęs pamaldoms, . . . bažnyčioje grojusi muzikos instrumentu, . . . pravedusi giesmę, . . . dalyvavęs/ usi susikaupimo valandėlėje, . . . stovykloje padėjau pastatyti kryžių ar koplytėlę, . . . kalbėjau maldą prie stalo, ...

Mūsų parapijoje (ar lietuviškose pamaldose) gerjaušiai dalykai: .....

Mano mintys apie pamokslus: .

.....
Namuose turime Šventąjį Raštą . . . . . lietuvių kalba, ... kita kalba.

Mūsų namuose yra . . . . . lietuviškas kryželis, ... religinis paveikslas . . . . .

Namuose mes meldžianės . . . . . prie stalo, ... vakarė kartu, ... atskirai, ... per didžiąsias šventes, ...

Mano tėvai vedė šioje parapijoje: .....

Parapija mano tėvų ar senelių mieste Lietuvoje vadinasi: .....

(vietovė):.....
Lietuviška parapija yra lietuviams svarbi, nes .....

Mūsų mieste yra dar šių tautybių parapijų ar misijų: .....

1982 metai yra paskelbti lietuvių parapijų metais!

PRIEŠ 60 METŲ ĮKELTAS LAISVĖS VARPAS

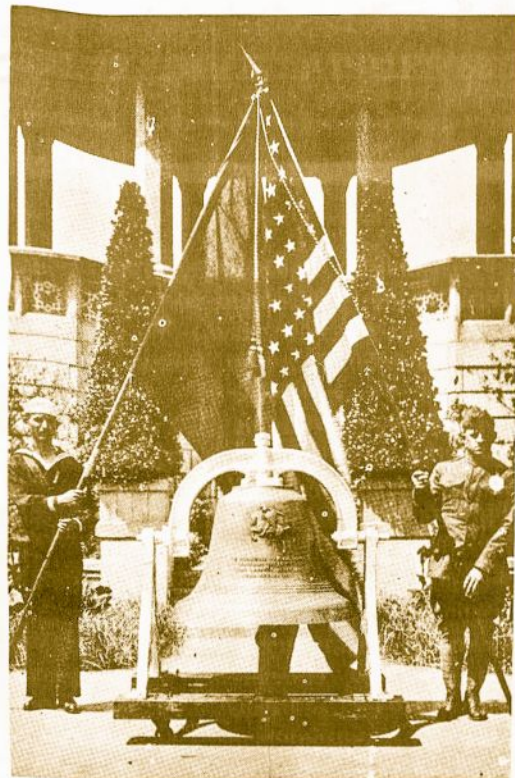
Kas yra lankęsis Filadelfijoje, matė Jungtinių Valstybių laisvės varpą Nepriklausomybės salėje su įrašu „Skelbki laisvę visoje šalyje visiems jos gyventojams“. Šodžiai paimti iš Senojo Įstatymo Kunigų knygos ir nulieti 1753 m. Varpas skambino, kai 1776 liepos 4 d. paskelbta nepriklausomybė, o 1835 m. suskilo.

Amerikos lietuviai gerai pažinojo Laisvės varpo tradiciją ir simbolinę reikšmę amerikiečiams. 1919 birželio 8-11 d. Čikagoje įvykusiame Amerikos lietuvių seime buvo sugalvota panašų varpą padovanoti neseniai Nepriklausomybę

paskelbusiai Lietuvai.

545 kg varpą nulieti kainavo daug pinigų. Todėl Amerikos lietuviai lėšas rinko po visas kolonijas. Žmonės taip šiam reikalui pritarė, kad liko dar virš 8 500 dol. kitiems reikalams (to tais laikais doleris buvo daug vertingesnis, negu šiandien.)

Pirma visi norėjo varpą įkelti Gedimino pilies bokšte, Lietuvos sostinėje Vilniuje. Bet kai Vilnius buvo okupuotas, Lietuvos laisvės varpas buvo atvetgas į Kauną ir įkeltas į Karo muziejaus bokštą (šis muziejus vėliau pavadintas Vytauto Didžiojo muziejus). Kaunas tuo metu buvo laikinoji Lietuvos sostinė.

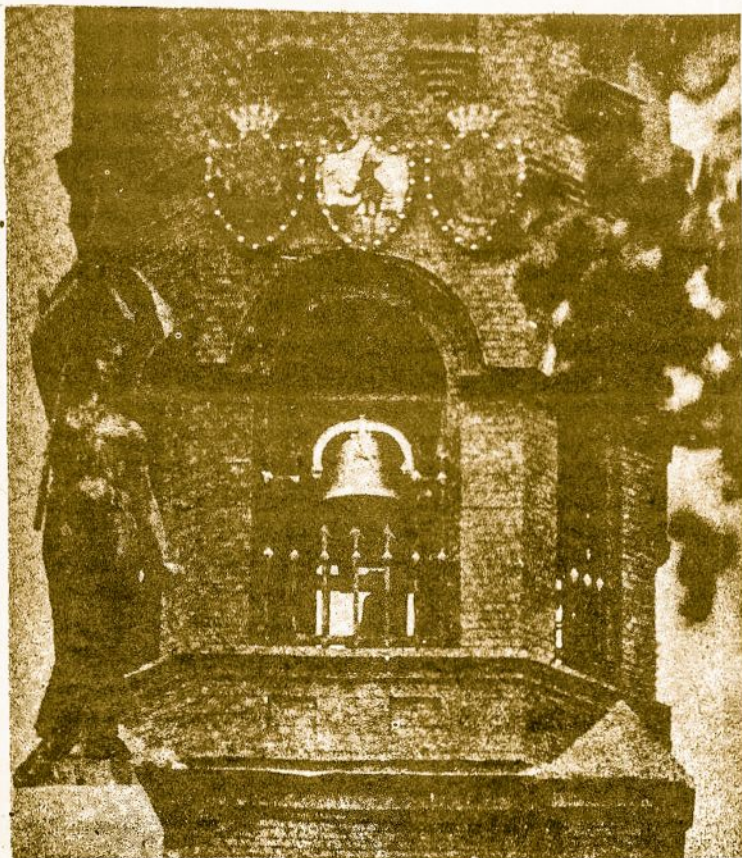
*Amerikos lietuvių dovanotas
Laisvės Varpas*

Varpe įrašyti žodžiai „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos“. Kitoje pusėje išlieta Vytis ir 1919 m. seimo įrašas.

Varpas pakabintas apie 1922 sausio 12, o pirmą kartą suskambėjo 1922 Vasario 16 iškilmėse. Labai gražiai sugalvota, kad varpą skambintų seniausias aušrininkas inž. Petras Vileišis, atstovaudamas visą Lietuvos tautinio atgimimo XIX amžiaus pabaigoje ir XX amžiaus pradžioje laikotarpį. Jam padėjo vienas laisvės kovų (1918-1922) sužeistas kareivis — invalidas.

Laisvės varpu buvo skambinama per ypatingas šventes. Muziejaus sodelyje taip pat stovėjo Laisvės statula, paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę (visi jį iš nuotraukų pažįstame — sudėtą iš akmenų piramidę) ir Nežinomojo kareivio kapas. Tai buvo tikra Lietuvos tautinė šventovė.

Bokštas, kuriame laisvės varpas kabėjo, šiandien tebestovi.

Laisvės Varpas senajame Karo muziejaus bokšte

Gyvieji?

Vienas būdas sužinoti, ką šiais metais ypatingo nuveikti yra pagalvoti, ką norėjau pernai atlikti — ir nespėjau padaryti. Arba, ką apie save per 1981 metus išmokau (gal atradau naują talentą ar domėsi?). Jau gera pradžia.

Smagu būtų surašyti 100 Naujųjų Metų nutarimų arba rezoliucijų. Daug smagiau užsirašyti vieną ar du tokius, kuriuos tikrai įmanoma įvykdyti!

Kalėdų senelis, sėdėdamas eavo šiltuose namuose po darbo įkarščio skaito skautų ir skaučių naujųjų metų pasiryžimus:

— Perksaityti bent vieną skautišką knygą iki vasaros stovyklos.

— Įsigyti bent dvi specialybes iki birželio mėnesio.

— Suplanuoti šioms 1982 metams savo pažangumo lentelę — kurias specyzybes kokį mėnesį įsigysiu ir bent po vieną patyrimo laipsnį per pusmetį.

— Išmoksiu naują rankdarbį (pvz. drožinėti, piešti, odą dailinti...)

— Rašyti dienoraštį.

— Iš laikraščių ir žurnalų iškirpti fotografijas ar piešinėlius apie lietuvių meną, papročius.

— Kas mėnesį aplankyti senelį ar ligonį.

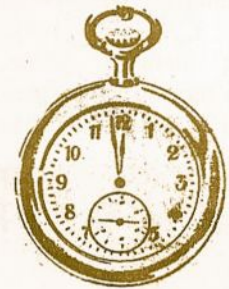
— Bent kas mėnesį parašyti laišką skautui ar skautei kitame mieste ar krašte.

— Kas mėnesį pereiti namus ir patikrinti, kad būtų saugūs.

Kalėdų senelis paskaityti norėjo ir daugiau tokių pasiryžimų. Kai kurie buvo apsnigti ir rašals išsiskleidė. Negalėjo perskaityti. Gal tai buvo Tavo?

Vytė Nemunėlis

Laikrodis

**Tik-tik tiku visą naktį,
Tik-tik tiku visą dieną —
Man nereikia nei duonelės,
Nei karvutės balto pieno.**

**Tik-tik tiku greitai bėgu,
Tik-tik tiku nesustoju,
Nors esu aš be batukų,
Ir be rankų, ir be kojų.**

**Tik-tik tiku, prašom prašom
Man pasukt tiktai galvutę, --
Vėl kas valandą žinosi
Ir sekundę ir minutę.**

**Nors man akys šalto stiklo,
Nors širdelė šalto pieno, --
Tik-tik tiku visą naktį,
Tik-tik tiku visą dieną.**

LIETUVIAI SIBIRE

JUOZO PRUNSKIO redaguota knyga apie lietuvių kančias Sibire

Azijoje, Buriat-Mongolijoje, yra lietuvių tremtinių kapinės. Viename paminkle buvo ten iškaltas įrašas: „Mes esame iš gintarų krašto, iš garbingos gimtinės Lietuvos. Kas išskaitys vargus be rašto, ką iškentėjo didvyriai jos“. Šis raštas, ši knyga tai dokumentinis leidinys dabarties žmogui ir istorijai išsakąs, ką iškentėjo lietuviai, kai bolševikai okupantai, vykdydami mūsų tautos genocidą, išvežė maždaug kas dešimtą Lietuvos gyventoją bado, Sibiro speigų mirčiai.

Čia pateikiami keliolikos gyvais išlikusiųjų liudijimai apie kruvinas kančias Sibiro miškuose, kasyklose, vergų darbo lageriuose. Duodamos ištraukos iš šimtų laiškų, atsiųstų iš Sibiro. Spausdinamos Sibire padarytos mūsų tremtinių nuotraukos. Medžiaga rinkta iš visų pasaulio kontinentų. Prof. M. Mackevičius pateikia analizę apie Lietuvos gyventojų trėmimus faktų ir tarptautinės teisės šviesoje, o buvusi Sibiro tremtinė E. Juciūtė plačiau nušviečia teisinę į Sibirą išgabentų lietuvių kalinių ir tremtinių būklę.

Vienos Sibire žuvusios tremtinės tėviškėje vaikai pastatė paminklą su įrašu: „Ar girdit Jūs ten mūsų raudą ir skundą verkiančios širdies?“. Šis leidinys skirtas, kad dabarties ir ateities žmonės girdėtų Sibiro mirtin išvežtųjų 350,000 lietuviškų širdžių raudą ir skundą.

Knyga, kurią turi perskaityti kiekvienas lietuvis, kad dar daugiau išsigilintų į tuos baisius skausmus, kuriuos pergyveno mūsų tautiečiai.

Išvežti į tolimus kraštus kentėjo neišsivaizduojamą vargą. Už ką? Vien dėl to, kad buvo lietuviai.

Mes niekadoms neturime to užmiršti.

Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla
(Lithuanian Library Press, Inc.)
3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629, USA

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

ILIUSTRAVO
ALF. D. PETRAITIS

BUS DAUGIAU

LOBIAI PRIE SIDABRO RIFO

B. STUNDŽIA

Vakarinė Karibų jūros dalis, kuri tęsiasi per tūkstantį mylių, yra mažiau pažįstama, nors palyginamai, yra netoli Floridos. Ten anksčiau kūrėsi ir išnyko majų ir actekų civilizacijos, ten, su pirmąja Kolumbo kelione, atsivertė kitas lapas taip vadinamame naujame pasaulyje, per ten į Ispaniją plaukė auksas, sidabras ir jų išdirbiniai į karaliaus ir atskirų turtuolių išdus.

Kasmet iš naujai atrastų žemių su lobiais išplaukdavo trys burlaivių junginiai po 10-20 laivų. Iš Ispanijos tie laivai atveždavo kareivius, ginklus, praką, arklius ir įvairius gaminius. Jūrų plėšikai nedrįsdavo pulti tokio, gerai ginkluoto junginio ir tik kokiam laivui atsilikus, ar audrai junginį išblaškius, vieną, antrą laivą plėšikai užgrobėdavo.

Pavojingiau, negu jūrų plėšikai, buvo uraganai, kurie daugelį laivų užvartydavo ant rifų, seklumų, arba šiaip laivai neatlaikydavo audros. Daug turtų dabar dar guli Karibų jūros dugne.

Ispanai paprastai sudarydavo tikslų laivuose pakrauto turto sąrašą, kurio nuorašai likdavo krante. Jeigu būdavo ne per gilų, tai bandydavo iš nuskendusio laivo lobius iškelti. bet dažnai nežinodavo tiksliai vietos, kur laivas nuskendo. Tuos lobius amžių bėgyme daug kas bandė surasti, daug kas bando dabar ir tai darys ateityje. Tik vienam, antram pavyksta kokį laivą su lobiais surasti: dauguma gi lydėdavo vienas nepasisekimas po antro.

Burt Weberį jau nuo vaikystės domino paslaptys, kurios randasi po vandeniu, o vėliau ir naro amatas. Būdamas paaugliu pasakė tėvui, kad niekuo nenori būti, tik naru. Tėvas, žinodamas jo domėjimąsi jūros dugno paslaptimis, pasiuntė jį į narų mokyklą. Jam baigus mokyklą,

vienas kapitonas, Weber giminaitis, paėmė Burtą į paskundusių laivų ieškojimo ekspediciją. Laivą, ant Pedro seklumos, apie 110 km. į pietvakarius nuo Jamaikos surado, bet lobiai ne.

PATS IEŠKO LOBIUS

Po to nutarė pasišvesti vien tik lobių jūros dugne ieškojimui. Pradėjo studijuoti laivininkstės istoriją, senus jūrlapius ir įvairius dokumentus, liečiančius ispanų kolonialinį, 300 metų trukusį laikotarpį. Dar dalyvavo bene šešiose nesėkmingose paskendusiu lobių ieškojimo išvykose ir po to nusprendė, kad to darbo imsiąsis savarankiškai. Pirmiausia nuvyko į Ispaniją pasiknisti Sevilijos kolonialiniuose archyvuose, šį bei tą patirti Madrido laivininkstės muziejuje. Tam darbui reikėjo pasisamdyti raštininką-veršėją ir porą asmenų išmanančių darbą archyvuose. Darbas archyvuose reikalavo patyrimo: turėjo žinoti anų laikų kalbą, specialius išsireiškimus, sutrumpinimus, navigacijos būdus ir geografinius vardus. B. Weberio dėmesį atkreipė paskendęs laivas ATOCHA. Surinkęs prieinamus davinius, bandė surasti to laivo vietą, bet nepasisekė. Tą laivą surado kitas lobių ieškotojas, bet apie 160 km toliau į pietus nuo tos vietos, kur B. Weber jo ieškojo.

Visos paieškos reikalavo nemažai išlaidų, todėl nelengva buvo įtikinti tuos, kurie darbą remdavo pinigais. Taip pat nepasisekė su kitu laivu NUESTRA SENORA DE LAS MARAVILLAS. Teko grįžti į namus

prie šeimos, kurią išlaikė jo žmona, ir dirbti kurį laiką automobilių pardavėju.

Metai slinko ir vien tik nesėkmės buvo jo pastangų sąrašė. Bet nuo savo svajonių surasti laivą su lobiais, neatsisakė.

Ir toliau vartė archyvus Ispanijoje, Anglijoje ir JAV-se. Prie jo prisidėjo archyvų žinovas J. Haskins. Abu numatė surasti burlaivį CONCEPCION.

PRADEDA SEKTIS

Daviniai rodė, kad laivas CONCEPCION nuskendo 1641 m. ir po keliasdešimt metų jį surado kapitonas W. Phips. Pirmas to laivo paieškojimas buvo nesėkmingas, nors visi diebantieji labai stengėsi. Atrodė, kad reikėjo daugiau padirbėti prie archyvų. Vėlesni davinių ieškojimai nuvedė juos į Angliją pas profesorių P. Ecarle, kuris nurodė jiems kapitono Phips pavaldėtojų archyvus Maidstone.

Ten jiems, atrodo, laimė nusišypsavo — rado vietos, kur CONCEPCION buvo paskendęs, tikslų aprašymą. Kadangi B. Weber toje vietoje per pirmą paieškojimą buvo praleidęs penkis mėnesius, todėl jau įsivaizdavo, kur tie lobiai turėjo būti. Įdomu, kad to laivo per pastaruosius 40 metų ieškojo gal virš dešimties ekspedicijų.

Vėl buvo suorganizuota išvyka, kurioje turėjo dirbti net devyni nariai. Be to, jie įsigijo naujausią labai jautrų magnetometrą. Ta įranga galėjo surasti geležį ir po kelių metrų koralų ir smėlio klodu.

PERKELTA į 13 pusl.

GIMINĖS LIETUVOJE

kurie domisi vandens sportu, apsidžiaugtų gavę
gausiai iliustruotą knygą **BURĖS IR VARIKLIAI,**

kurią paruošė v.j.s. B. Stundžia.

Galima siųsti paštu - lengvai praeina.

Kaina \$5, Kanadoje \$6.

knvga gaunama pas platintojus arba pas šiuos asmenis:

JAV j.v.s. V. Petukauskas
17908 Ingleside Rd.
Cleveland, Ohio, 44119

Kanadoje: j.ps. E. Namikienė
302 Wright Ave.
Toronto, Ont. M6R1L9

GALVOSUKIAI

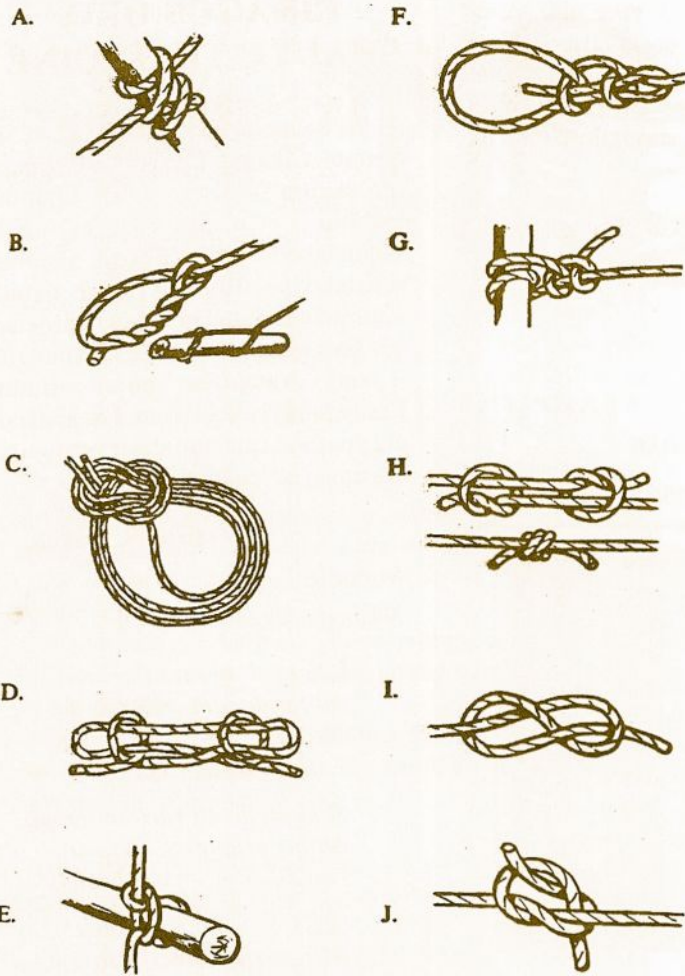
2. KIEK ŽMOGIUKŲ?

3. KOKIE LAPAI?

5. KIEK MYLIŲ NUO A IKI B?

MASTELIS: 1 colis = 25 mylios.

1. KOKIE MAZGAI?

ATSAKYMAI: I. A. riedanti guobos, 5. 168 mylios. kasto, maumedzio, skroblo, sumazgis. 2. 210. 3. amerikinio piemenų mazgas, I. astuoniukė, J. gelbėjimo, G. dviguba kilpa, H. kilpa, E. kopėčių mazgas, F. vandens gelbėjimo kilpa, D. sutrupinimo kilpa, B. medkirčio kilpa, C. triguba kilpa, A. riedanti guobos, 5. 168 mylios.

4. MINUTĘ ŽIŪRĖJUS, KIEK ATSIMENI?

ČIKAGOS ORO SKAUTŲ TRADICINĖ

Ši daina buvo sukurta 1953 m. ir priimta Čikagos Dariaus ir Girėno oro skautų tradicine daina. Dainos žodžiai stipriai ir galingai skambėdavo kur tik oro skautai susirinkdavo. Po kiek metų, dainą pasimiršo ir daugiau nebuvo girdėta. Bet šiais metais dabartinės Dariaus ir Girėno draugovės nariai atrado Tradicinę ir ją atgaivino. Jos žodžiai yra ypatingai patriotiniai ir perduoda drąsingą, skrendantį jausmą.

Žodžiai R. Sakalo

Melodija

„Vėliavos iškeltos plaka“.

*Lietuvai mes pasišventę
Jai tarnaujam erdvėje.
Visi esam jai prisiekę
Lituanikos dvasia.*

*Sklandytuvais raižom dangų,
Mums džiaugias Lietuva,
Oro skautai — visi broliai,
Mūsų pareiga šventa.*

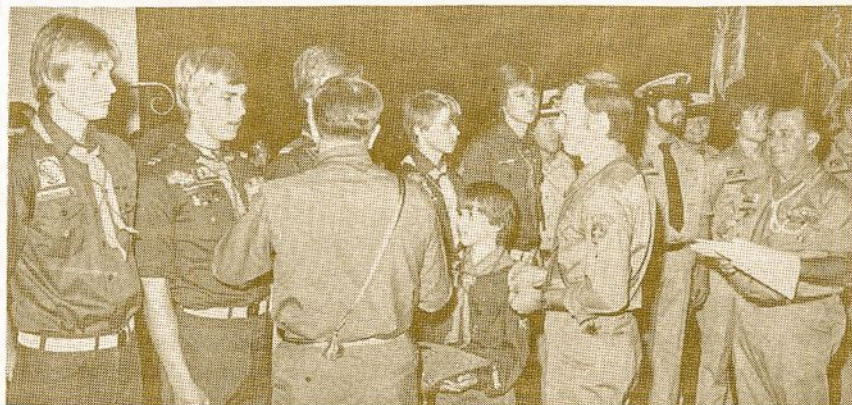
*Mergužėlės mus išlydi,
Sega gėles prie švarkų
Ir kartu mintimis skrenda
Su mumis virš debesų.*

*Mūs lėktuvai spindi saulei,
Vytis joja ant sparnų,
Tiktai širdys mūsų ilgis,
Lietuvos melsvų erdvių.*

*Laisvės saulei užtekėjus,
Virš pavergtos Lietuvos,
Mes budėsim jos padangėj
Nuo aušros iki aušros.*

Skyrių veda s.v.sl. Audrius Kirvelaitis
3717 West 82nd Place Chicago, Illinois 60652

*Lituanicos tunto sueigoje Dariaus ir
Girėno oro skautams įteikiami*

atžymėjimai.

Nuotr. Jono Tamulaičio

ORO SKAUTAI VYČIAI LIETUVIŲ OPEROJE

Praeitais metais Čikagos oro skautų vyčių Algirdo Karių būrelis mielai dalyvavo Čikagos Lietuvių operos pastatyme „I Lituanai“. Šią operą sukūrė italas Amilcare Ponchielli 1874 metais. Jis gavo idėją parašyti „I Lituanai“ iš Adomo Mickevičiaus poemos „Konradas Valenrodas“, kur aprašomos lietuvių kovos su kryžiuočiais.

„I Lituanai“ buvo daug kartų pastatyta Italijoje ir ypatingai La Scaloje, Milane, kur ji premieravo, bet vėlesniais laikais beveik pranyko nuo scenos. Pagaliau Lietuvos nepriklausomybės laikais, lietuviai

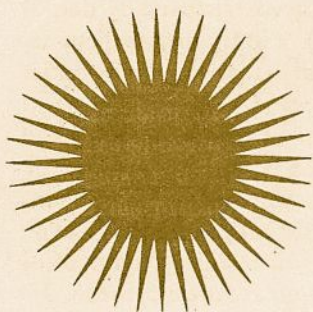
bandė pastatyti šią operą Kaune, bet Antras pasaulinis karas sutrukdė produkciją ir rusai, užėmę Lietuvą, neleido šios patriotinės operos atlikti. — Vėl ilgą laiką „I Lituanai“ nebuvo statoma. Pagaliau Čikagos Lietuvių Opera nutarė atgaivinti Ponchiellio lyriką 1981 m.

Skautai vyčiai, sužinoję apie šį pastatymą, nutarė padėti operai registruodamiesi kaip statistai ir scenos talkininkai. Operoje talkininkavo s.v.v.sl. Vytenis Kirvelaitis, s.v.sl. Ritas Pavilionis, s.v.sl. Audrius Kirvelaitis, s.v.psl. Edvardas Tuškenis, s.v.psl. Tomas Miglinas ir s.v. Leonas Putrius.

Jie dalyvavo ne vien tik Čikagos

PERKELTA į 19 pusl.

TAU, VADOVE

SKAUTŲ IR SKAUČIŲ ŽIDINIAI

Aktyviai dalyvaujantys skautiškame gyvenime, šiuo metu kitais darbais užsiėmę skautiškoje šeimoje užaugę asmenys jungiasi į židinius, kuriuose bendrauja, stoja į talką skautijai ir visuomenei, tęsia savo suaugusių skautavimą.

Židiniai — svarbus būdas apjungti su sąjunga susiriusius žmones ir išpildyti sąjungos užnugarį vietovėje, net toliau.

Australijos Sydnėjaus skautų židinio šventėje apie visa tai kalba poetas visuomenininkas Juozas Almis Jūragis š.m. rugpjūčio 9 d.:

Gerbiamasis iškilmų Vadove,
Gerbiemieji, garbingieji Židiniečiai!

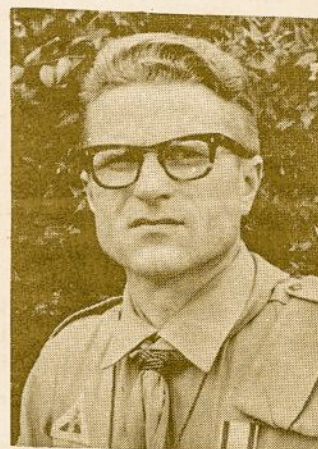
Pasinaudodamas svečio teise, sveikinu jus, Židiniečiai, susirinkusius į šią iškilingą puotą, skirtą jūsų organizacijos 25 metų veiklos sukakčiai paminėti. Sveikinu jus savo ir neorganizuotų Sydnėjaus lietuvių vardu.

Sydnėjaus lietuvių tarpe ir lietuviškų organizacijų tarpe Senųjų Skautų Židinis yra energingų tautiniam ir skautiškam darbui pasišventusių žmonių sambūris. Jūs, Židiniečiai, savęs nereklamuojate, nes dirbti Tėvynei skaitote savo garbės pareigą. Jūsų veikla tokiu būdu yra daugiau giluminė — iš širdies į širdį, iš pareigos į pareigą. Jūs, Židiniečiai, iš lietuvių nieko nereikalaujate, bet jums ypatingu skautišku būdu jiems atiduodate savo dvasios šviesą, pasiaukojimą, pareigingumą, sugebėjimus. Ką jūs darote, tą darote savo jėgomis. Darote gerai. Apgalvotai. Ir visada sėkmingai.

Girdėjau Židinio radijo valandėlėje, kad jūsų veiklos pirmasis tikslas buvo vietinio skautų „Aušros“ tunto rėmimas. Pasakyta labai kukliai. O tas jaunųjų skautų tunto rėmimas ir išstėsėjimas jį remti per 25 metus savo esme ir pasiektu rezultatu yra veikla, turinti didžiulės tautinės reikšmės. Nėra išėivijoje didesnių ir labiau prasmingesnių darbų už sudarymą geresnių sąlygų lietuviškam jaunimui tautinėje dvasioje auklėtis... Tėvynė gali jums pasakyti: Ką jūs padarėte jaunųjų lietuvių skautų naudai, tą jūs man padarėte.

v.s. V. Kišonas dabart.
Židinio tėvūnas (1956 m.)

v.s. Jonas Zinkus,
pirmasis pradėjęs
organizuoti židinius
Vokietijoje 1948 m.

Malonu pasakyti, kad ne vien tik skautai, bet ir visi lietuviai Sydnėje žymiai jaučia jūsų, Židiniečiai, labai teigiamą įtaką lietuviškame judėjime ir įvairiose to judėjimo apraiškose.

Štai žvelgiu aš į jūsų, Židiniečiai, šventiškoje nuotaikoje gražius veidus, prabėgusių metų, įgytos gyvenimo patirties ir išminties ženklų sukilnintus, ir matau, kad šis jūsų būrys, kad čia susirinkę Židinio nariai sudaro stambią dalį Sydnėjaus lietuviškosios visuomenės smegenų fondo. Jūs esate visuomenės elitas. Jūs visi apdovanoti išmintimi, mokslu, talentais ir ne eilinais sugebėjimais. Jūs visi esate stiprios asmenybės. Lietuvos patriotai. Vadai ir švietėjai. Tautos dvasinių vergybių brangintojai...

Jūsų lietuvybei skirtus darbus neįmanoma trumpais nusakyti žodžiais. Aš tik mažytėm nuorodom priminsiu, kaip jūs lietuvybės baruose reiškėtės.

Židinio nariais yra žymūs mūsų visuomenininkai, kurie ėjo ar dar tebeeina įvairius, dažniausiai vadovaujančias pareigas Australijos Lietuvių Bendruomenėje: Krašto Valdyboje, Krašto Taryboje, apylinkės valdyboje, Lietuvių Dienų Rengimo komitetuose, Spaudos Sąjungoje, taip pat komitetuose įsigyti skautų žemę, įsigyti lietuvių namus Bankstowne ir Sydnėje, Moterų

Socialinės Globos Draugijoje. Jie yra raktiniai žmonės, lietuviškos veiklos vairuotojai, lietuviško darbo judintojai. Geras vairuotojas — teisinga lietuviškojo gyvenimo pažangos kryptis. Reikia pripažinti, kad kai valdžia būdavo ar yra Židiniečių rankose, visada turėjome ar turime ramesnį, giedresnį lietuviškosios zonos klimatą . . .

Židinio nariais yra žurnalistai, poetai, dailininkai — skautiškos spaudos ir knygų iliustratoriai, paskaitininkai, jaunimo auklėtojai. Auklėtojai lietuviškoje skautybėje, tautiniuose šokiuose, lietuviškuose papročiuose. Tai vis žmonės, kurie savo dvasios turtingumu su kitais lietuviais dalinasi, kurie tarsi veržlūs šaltiniai nuolatos ir be atvangos savo kūrybingomis mintimis gaivina lietuviškosios sąmonės podirvį, kad išaugtų gražūs tautinės veiklos žygiai ir pasireiškimai.

Židinio narių tarpe yra deklamacijos ir meninio skaitymo puoselėtojų, teatro scenos techninių darbų specialistų, be kurių darbo ir talentų neapsieina nei lietuviškoji radijo valandėlė nei kiti mūsų memorialiniai susijimai, kur reikalingas gražia apipavidalinto kūrybinio lietuviškojo žodžio skambėjimas.

Kai kurie Židiniečiai gieda ir dainuoja chore. Tai didelės asmeninės aukos reikalaujantis, bet lietuvybei labai

svarbus darbas, palaikymas gyvos lietuviškos dainos išvijoje. Jie prisideda prie to, kad Sydnėjaus lietuviai turi reprezentacinį chorą, gražiai lietuvius atstovaujantį ir etninių gripių koncertuose, ir televizijoje.

Židienietės rankose yra lietuviško laikraščio padarymas — surinkimas. Šią Sizifo darbui panašią užduotį ji atlieka tiksliai ir tvarkingai jau kelinti metai.

Taip visi Židiniečiai yra įsitraukę į darbus Dievui, Tėvynei ir artimui, visur kur yra reikalingos darbščios rankos, skautiškas pareigingumas, artimo meilė. Jie dalinasi su kitais savo laiku, savo prieteliškumu, savo draugiškais paslaugomis. Kokią tik neimsi lietuviškojo veikimo sritį, veikliųjų tarpe vis sutiksi Židienietį.

Garbingieji Židiniečiai, Sydnėjaus lietuviai jūsų darbus mato ir jus už jūsų gražią patriotinę veiklą gerbia. Jūs visi esate brangūs žmonės, dideli žmonės.

Garbė jums.

Šios Židinio 25 veiklos metų sukakties proga kiekvienam Židiniečiui, kiekvienam iš jūsų linkiu asmenišką laimės, o jūsų organizacijai — Židiniui — linkiu geriausios sėkmės ateityje.

Tegyvuoją Sydnėjaus darbščiųjų, idealistų skautų Židins.

VILKIUKŲ VAIDYBA

Ne tik per iškilmingas sueigas ar stovykloje, bet ir sueigose vilkiukai (ar paukštytės) mielai vaidina — ir tuo pačiu ką nors išmoka. Šio amžiaus pasirodymai gali trukti dvi tris minutes, nors prieš tai vadovas ir/ar tėvai gali įdėti daug daugiau darbo.

Jei vaidinimėlis trumpas, užtenka kepurės, didelių batų, skaros, rankšluosčio, šluotos ar kokio vieno daikto „dekoracijoms“. Jei vaidinimėlis (ar vaidinimėlių pynė) kuria nors tema, pvz. Žila senovė, Cirkas, Kunigaikščiai, Erdvėse, Zoologijos sodas) ilgesnis, sudėtingesnis, papuošimus ir scenovaizdį galima per kelias sueigas ruošti kaip eilinių užsiėmimų dalį.

Vaizdelio pagrindas gali būti kas nors iš gyvenimo (kaip padėjome mamai kepti sklandžius), kas nors perdėto iš istorijos (XX-tojo amžiaus paukštytė priešistoriniame kaime), neilgas susikirtimas ar įtampa (žvėris

ir žmogus, lietuvis su priešu, mergaitė ir srauni upė). Pati pasaka — kuo trumpiausia ir paprasčiausia. (Galima ir lėlėmis vaidinti). Patys vilkiukai sugalvos gyvą galą vaidinimėlių ir įdomių posakių.

Kaip šu šaltiniais? Pasakų knygos, mįslės, istorinės asmenybės ir legendos apie juos, net kokie juokai kuria nors tema (pvz. Motinos diena, Kalėdų ruoša, Diena stovykloje).

Dalyviams įdomiau, jei ne vaidinantieji įsijungia garsais, kurie pasakai tinka — traukinys, liūtas, vėjas, lietus. Kartais skaitytojas skaito tekstą, o vilkiukai vaidina tiesiai ar už apšviestos paklodės šešėliais.

Jei reikia ką išmokyti mintinai (tai padeda ir su lietuvių kalba), išdalinti žodžius iš anksto, o atsargai (kaip daro profesionalai aktoriai) žodžius išrašyti ir pakabinti scenoje ar uždėti už ar ant vaidinimo vietos įrangų (stalai, kėdės, medžiai, grybai). Per daug repetuoti negerai.

Scenovaizdis — paprastais arba net senais, nereikalingais dažais

nudažyti dideli kartono gabalai ar vyniojamas popieris. Galima nudažyti popierinius maišus (maskes), dėžes. Rūsyje ar ant aukšto beveik visos šeimos turi visokių senų ir keistų drabužių, kurie vaidinimėliams kaip tik.

Būtinai įtraukti aktorių sumanymus apie vaidinimą. Svarbu po vaidinimo gražiai nusilenkti (o publikai ploti, nors ir būtų sekančio veikalo veikėjai).

Padėdami kitiems kasdieniu geruoju darbeliu, išgelbėdami esančius pavojuje, nesavanaudiškumu, kilnumu ir savitvarda skautai ugdo savo būdą. Šios būdo savybės kartu su gamtos pažinimu tikrai priveda jauną dvasią arčiau prie Dievo.

B. P.

SKAUTIŠKOJI MINTIS

Pagal lietuvišką žodyną save vadiname ideologine organizacija. Tai yra, sąjūdžio pagrindas yra mintis, dėsni, siekis, kuris ugdo jauną žmogų jo paties, kitų ir pasaulio labui.

Ideologijos žodinei išraiškai priklauso įžodis, įstatai (kartu ir įsakymai), šūkis, pošūkis, skautiškas metodas („skilčių sistema“), pilietiškumas — tautiškumas, tarp-tautinė draugystė.

Kokie yra būdai, kuriais vadovas ir vadovė gali idėjinę sąmonę skatinti? Kaip gali skautams ir skautėms padėti ne tik mokėti žodžius, bet savo gyvenime tuos dėsnius įkūnyti?

ĮŽODIS IR ĮSTATAI

JAUNESNIEJI SKAUTAI IR SKAUTĖS. Šio amžiaus vaikams sunku suprasti atsietas sąvokas. Todėl naudojamos vaizdinės priemonės. Pavyzdžiui, du piešinėliai: netvarkingo ir tvarkingo kambario; kuris yra paukštytės (ar vilkiuko) kambarys? Gerasis darbelis lengviau suprantamas, kai kalbama apie pavyzdžius namie, mokykloje, žaidimuose, sueigoje: kokie mūsų gerieji darbeliai? Ar tiktų surašyti kasdienį darbelį kokį mėnesį ir tada iš dienyne paskaityti? Kai jaunesnieji susėda pokalbiui, jie patys gali pasiūlyti iš savo patirties pavyzdžių, kaip jie myli Dievą ir tėvynę. Vadovai pridės iš to, ką patys matė ar girdėjo. Tinka atvaizduoti pasaką, in-scenuoti įvykį, kuris parodo ką nors apie įžodį ir įstatus.

•**SKAUTAI IR SKAUTĖS.** Sur-
ašyti bendrai, kaip įgyvendinami

įstatai ir įžodis skautiškoje veikloje ir namie, pvz., taupyti išteklius, tinkamai naudoti daiktus, įrankius, medžiagas; saugoti ir globoti gyvus daiktus; padėti jaunesniam ar naujam vieneto nariui; patys skautai sugalvos daugiau. Skautiškos apeigos išreiškia vidines jauno žmogaus nuotaikas — norą įžodį vykdyti, pagal įstatus gyventi. Tokios apeigos tinka sueigos pradžioje, pabagioje, per šventes, visada prie laužo: uždegti žvakes, laikyti vėliavą, susikaupti prie koplytėlės, susiimti rankomis... Kai įteikiami specialybių ženklukai, pripažįstami patyrimo laipsniai, įgijami žymens — pabrėžti, kaip šie atsiekimai yra asmeninės pažangos ir pastangų rodyklės. Su šio amžiaus vaikais galima ir pasikalbėti, išsiaiškinti, ką įstatų, įžodžio žodžiai reiškia. Tegul jie patys šiuos paaiškina, kai draugas ar draugė duos įžodį. Tegul su pažangumu ir įžodžiu surištos apeigos būna ne tiek formalios, kiek išgyvenimas jaunam žmogui.

PRITYRUSIEJI SKAUTAI IR SKAUTĖS. Daugiau atsakomybės vieneto veiklos planavime, pravedime, įvertinime, lėšų tvarkyme, nuosprendžiuose. Su prityrusiais asmenimis pasikalbėti, klausinėti ir pasisakyti apie skauto ir

skautės rūpesčius, problemas, klausimus apie save, apie gyvenimą, apie pasaulį. Tinka daugiau progų tarnauti kitiems žmonėms visuomenėje: prie kokios lietuviško dalyko šis vienetas šioje vietovėje gali prisidėti? Lankyti ligonį, senelius, rašyti laiškus, budėti kur nors, prižiūrėti mažesnius, atlikti technišką darbą? Skautams ir skautėms atsiekus sekantį patyrimo laipsnį, specialybę, pakeltiems į auktesnį laipsnį duoti progos paaiškinti, kas atsitiko, ką jų atsiekimas reiškia jiems kaip žmonėms.

SKAUTAI VYČIAI, VYRESNIOSIOS SKAUTĖS. Reikia progų skautišką mintį perduoti kitiems — jaunesniems, visuomenei. Gal viešos sueigos pradžioje, gal vakaronėje ar šventėje, gal draugovės sueigoje paaiškinti savais žodžiais — ir tuo pačiu labiau įsigilinti — koks skautybės tikslas, kaip jis pasiekiamas. Šio amžiaus jaunimas puikiai gali sugalvoti tinkamas apeigas savo užsiėmimams, šventėms, laužams, sueigoms ir stovykloje. Šios ceremonijos įvertina (parodo), pagyvina ir išlaiko sąjoningą skautišką mintį. Kokių yra progų jų gyvenime ugdyti įsitikinimą, kad kiekvieno žmogaus gyvybė vertinga? Kaip savo gyvenime įgyvendina ir duoda pavyzdį to, ko skautybė siekia? Kaip pavieniui ir kartu gali visuomenei, tautai, kitiems žmonėms padėti? Aptarti kitų kultūrų vertybes, gyvenimo būdą, dorines pažiūras.

ASTRONOMIJOS UŽSIĖMIMAI

ŽVAIGŽDYNAI. Trumpai pastudijuoti pagrindinių žvaigždynų sudėtį. Uždarius knygą ar (dar geriau) nupieštą dangaus skliauto plakatą, skautės iš saldainių ar kaladėlių sudeda žvaigždyno formą. Patikrinti. Saldainius suvalgyti, kad geriau atsimintų.

PO LAUŽO. Naktį iškyloje ar stovykloje po laužo išeiti į aikštę ir stipriu žibintuvu parodyti pagrindinius žvaigždynus ir kaip jie skliaute išdėstyti, kad vieną pagal kitą būtų galima surasti. Tegul kas iš skaučių pabando tada kitoms pakartoti.

PLANETOS. Surinkti reikalingus kamuolius ir pievoje ar aikštėje išdėstyti. Proporcingai parodyti saulės rato planetas. Viename gale saulė (pajūrio

kamuolys), už 28 metrų Merkuris (žirnis), už 53 m Venera (golfo sviedinukas), už 75 m Žemė (golfo), už 114 m Marsas (stiklinis kamuoliukas), o kitų — nebesudėsite, nes Jupiteris būtų už 389 m, Saturnas už 712 m, Uranas — 1434 m, Neptūnas — 2247 m, Plutonas — beveik 3 km.

ŠIAURĖS ŽVAIGŽDĖ rodo tikrąją (ne magnetinę) šiaurę. Dviese (naktį!) paima 50 cm ir 1 m pagaliukus ir sudeda vieną už kito, kad nuo žemės žiūrint abu būtų tiesiai linijoje į šiaurės žvaigždę. Dienos metu iš to paties taško kitokiais pagaliukais nurodyti magnetinę šiaurę.

PLANETŲ SKERSMUO. Iškirpti apskritimus ir vieną šalia kito ant didelio popieriaus lapo užklijuoti. Proporcijai: Merkuris 0,39 cm (skersmuo), Venera 0,97 cm, Žemė 1 cm, Marsas 0,53 cm, Jupiteris 10,95 cm, Saturnas 0,02 cm, Uranas 4 cm, Neptūnas 3,92 cm, Plutonas 0,45 cm, Saulė 109,1 cm.

PLANETARIUMAS. Aplankyti ir pažiūrėti tuo metu turimą programą, gerai įsižiūrėti rodinius. Iš namų pasiimti lietuviškus svarbesnių žvaigždynų, planetų ir kitų astronominių išsireiškimų žodžius.

LEGENDOS. Jei negalėtute surasti legendų (knygyne) apie graikiškus žvaigždynų pavadinimus, sugalvoti savo pagal lietuviškuosius (ar ir graikiškuosius).

ŽVAIGŽDYNŲ ŽEMĖLAPIS. Galima nusipirkti (o gal kas jau namie turi) arba patiems nupiešti, stebint žvaigždėtą dangų.

SKARDINIŲ TELESKOPAI. Atskirose skardinėse vinelėmis pradurti skylės. Žiūrėdami į šviesą, matys „tamsoje“ kiekvieną žvaigždyną.

LUBŲ DANGUS. Jei užsiėmimas viduje, dideliuose popieriaus lapuose tamsoje šviečiančiais dažais pažymėti žvaigždynus. Užgesinti šviesas ir stebėti dangų!

DANGAUS KŪNŲ APŽVALGA. Iš laikraščių bei žur-

nalų surinkti iškarpos apie planetas, mėnulių, saulę. Tegul kiekvienas suklijuoja ką per mėnesį rado apie vieną dangaus kūną, prirašo paaiškinimus ir sueigoje kitiems išaiškina. Panašiai apie erdvėlaivių skrydžius pro planetas ar žmogaus keliones į mėnulį.

POPIERIAUS TELESKOPAS. Kaip „Skardinių teleskopai“. Juodo popieriaus apskritimuose išdurti skylutes. Uždėti popierines „triūbos“ (pvz. kaip paštu siunčiami suvynioti paveikslai, kalendoriai, plakatai) galą, kad matytųsi žvaigždynas. Tinka geram Kimo žaidimui.

PRITYRUSIŲJŲ GERIEJI DARBELIAI

SAUGUMAS GATVĖJE. Vilkiukams ir paukštytėms praveisti piešiniais ir užrašais iliustruotą pokalbį apie saugumą gatvėje, eismo taisykles, sutartinius kelių ženklus, daržnesnius pavojus. Taip pat apie dviratį — kaip taisyti, prižiūrėti, patikrinti, kaip juo gatvėmis ir keliais važinėti.

ISTORINĖS VIETOS. Kiekvienas miestas, kuriame gyvena lietuvių nors keli, turi su lietuvių gyvenimu susijusias istorines vietas. Paruošti to miestelio ar didmiesčio žemėlapielį su praicyje ir dabartyje svarbiomis vietomis: parapijos, lietuvių klubai, leidyklos; namūs, kuriuose gyveno pirmieji vietos lietuviai, visuomenininkai ar rašytojai; kapinės; kur būdavo lietuvių susirinkimai senais laikais; kur daug lietuvių gyvendavo ar dirbdavo...

TARNYBA LIGONINĖSE. Kiekviena sveikatos įstaiga turi savanorių grupę, kuri aptarnauja krautuvėlę, užkandinę, išnešioja žurnalus ar kitaip patarnauja ligoniams. Arba tik aplankyti senelius, luošuosius, nusinešti knygu, žurnalų, vaikams žaislų. Iš lietuvių parapijos (jei tokia yra) galima sužinoti ir apie lietuvių ligonius.

PAGALBA SENELIAMS. Kai

PLANETŲ KOBINYS. Nuo lubų pakabinti siūliukus su sviedinėliais, kad suktųsi apie „saulę“. Proporcijos — žr. „Planetos“ ir „Planetų skersmuo“.

APEIGOS. Kambaryje tamsu (arba stovykloje naktį). Už juodo popieriaus dėžėje šviesa taip, kad matosi išdurti Grigo ratai ir Šiaurės žvaigždė. Vadovė taria žodelį tema, kad žmogus visada jieškojo gyvenimo krypties. Skautų ženklas (lelijėlė, rūtelė) kilę iš simbolio, kuris nuo senovės žemėlapiuose rodo šiaurę.

kurie seneliai negali patys eiti apsipirkti ar užmokėti sąskaitų, pjauti žolę, nukasti sniegą, ravėti daržą. O jeigu kaip nors usžinoti jų gimtadienį ir juos pasveikinti?

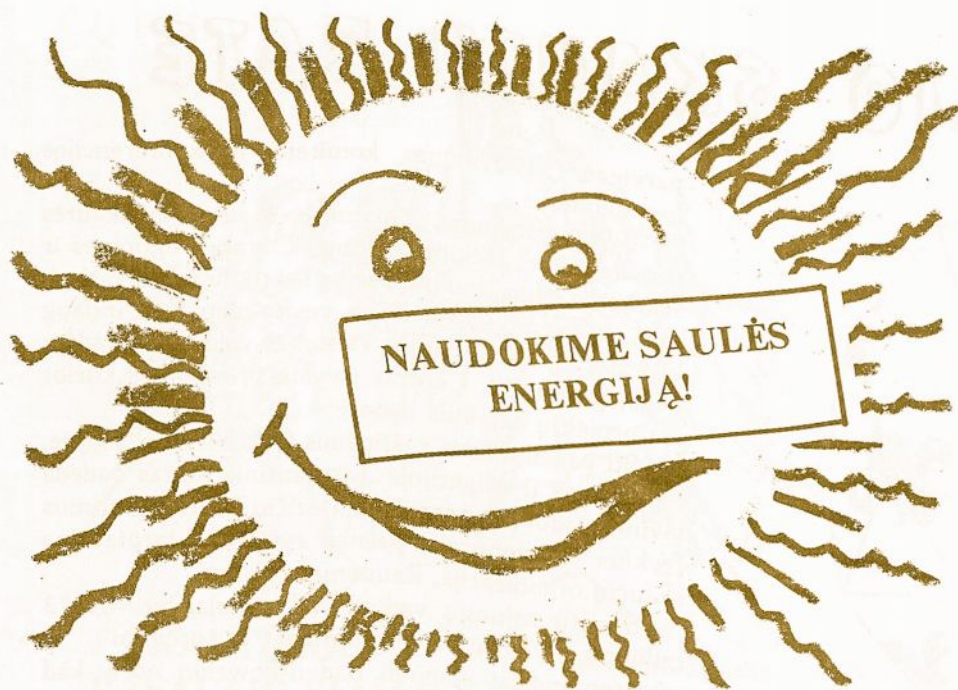
ŽAISLŲ VAJUS. Arba patys skautai, arba kartu su kita įstaiga, kuri renka senus, nenaudojamus ar sugedusius žaislus. Surinkti jų iš pažystamų bei kaimynų. Net būtų galima pataisyti, remontuoti, nudažyti ir tada atiduoti.

SKAITYTI AKLIEMS. Nepažįstate aklo žmogaus? Gal yra kitos rūšies ligonių, kurie negali skaityti. Įrašyti jiems į magnetofoną muzikos ar pasirinkti, kad turėtų radiją (lipinuku pažymėti vietą, kur būna lietuviška programa — jei mieste tokia yra — kad būtų galima lengviau surasti).

KLIČIŲ TAKAS. Stovyklavietėje įrengti pastovų arba tik tai stovyklai (jei stovyklaujama nuomajamoje vietoje) kliūčių taką iš rąstų, padangų, virvių, akmenų. Tai suteikia daug džiaugsmo ypač jauniems stovyklautojams.

PAMOKĖLĖS. Jei vietovėje nėra lituanistinės mokyklos ar dėl kokių priežasčių koks vaikas negali jos lankyti, pasisiūlyti paskaityti, pamokyti kiek lietuviškai kalbėti ar rašyti lyg privačiomis pamokomis. Apie vadovėlius sužinoti iš mokytojų ar tėvų.

Atsimenate pasirodymą prie laužo, kuriame skautai suriša ir sustato labai sudėtingą įtaisą, aparatą, kuris rodo laiką. Labai sumaniai įrengtas! Tada prieina žmogus ir klausia, „O kaip sužinote valandą, jei diena apsiniaukusi ir saulės nėra?“ Skautai atsako, „O, tada pasižiūrime į laikrodį!“

Saulės laikrodis ne tik labai tradicinis žmonijoje, bet nereikalauja elektros ar kitos jėgos — tik pačios saulės. Tokį laikrodį iš medžio ar kartono galima pagaminti namie, o stovykloje — kuo sumaniau!

Naminį ar kambarinį saulės laikrodį galima pasidaryti iš 30 × 40 cm keturkampės medžiagos. Stačiakampiai nuo 6-6 linijos nubrėžiama 12 valandos linija.

Svarbiausias įrengimas — rodyklė (šiam pavyzdyje 15 cm pagaliukas ar trikampis plastikos, plono medžio ar kartono gabalas). Rodyklės kampas turi sutapti su vietovės lygiagrete žemės skritulyje. (Jei ne iš knygos, tai iš knygnyno galima sužinoti šį kampą).

Lygiai vidudienį (12 val., o jei vasaros laiku — 1 val. popiet)

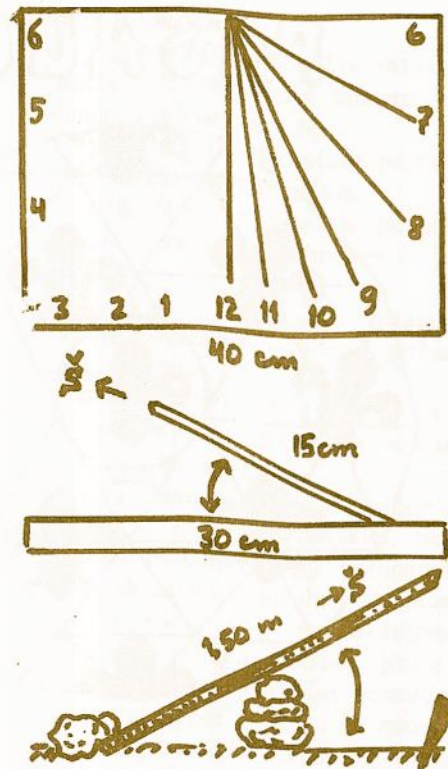
pastatyti laikrodį taip, kad rodyklės šešėlis kristų pagal 12-tos valandos liniją ir rodyklės pakeltas galas rodytų tiesiai šiaurėn.

Kas valandą sužymėti tašką, kuriame krenta šešėlis. Tada nubrėžti tiesią liniją nuo 6-6 linijos vidurio iki to taško ir užrašyti valandą. Kitą rytą užbaigti rytinę saulės laikrodžio dalį.

Linijas galima xdeginti į medį, nudažyti ypatingais dažais, permatoma plastika uždengti ir t.t. Čia jau kiekvienas sugalvoja, kaip tinkamiau.

Tenka atsiminti, kad saulės laikrodis nevisada sutaps su tikruoju laiku, nes žemė nelygiai apie saulę sukasi. Todėl saulės laikrodį tenka kiek 12-tą vėl. pritaikyti, jeigu ištaisus metus naudojamas.

Stovykloje lygiai taip pat pastatomas saulės laikrodis iš 1,5 m pagalio, paremto ir palaikomo akmenimis ar kuoliukais. Sužymėti valandas kuoliukais, akmenėliais, kriauklėmis ar pn. Didesnėje stovyklavietėje kiekvienas vienetas gali įrengti laikrodį pastovyklėse, aikštėse, paplūdimyje.

ATKELTA iš 10 pusl.

Lobių ieškotojai B. Weber ir J. Haskins pilni vilčių, užinkaro laivą prie Sidabro rifų, į šiaurę nuo Dominikonų respublikos ir pradėjo darbą.

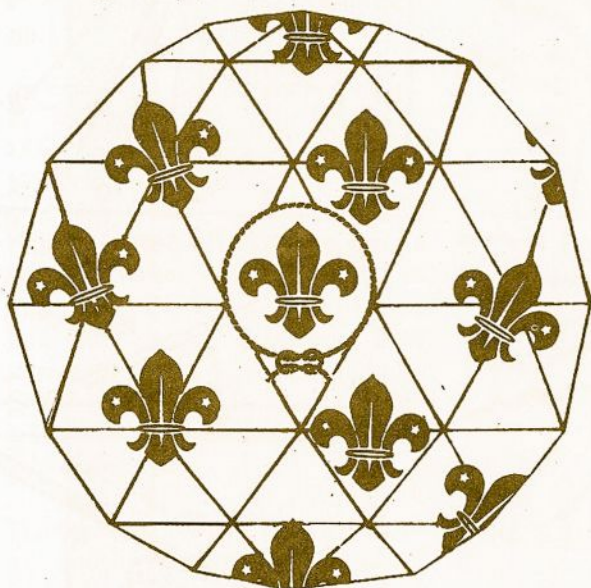
Po kelių dienų įtempto ieškojimo, pagaliau laivo liekanas surado. Užtikti tokią paskendusio laivo vietą yra nelengva, nes medžio liekanų paprastai nebėra. Būna išlikę tik balasto akmenys, patrankos, surūdiję inkarai ir kitos laivo metalinės dalys, bet viskas padengta storu koralų ir smėlio sluoksniu.

Po septyniolikos metų nesėkmės ir nusivylimų B. Weber narai iš jūros dugno išgriebė virš dešimties milijonų dolerių vertės lobį. Archyvai rodė, kad kapitonas Phips iš to paties laivo išgavo dešimt kartų daugiau. Taigi, kartais svajonės išsipildo, bet ne dažnai.

(Sutrumpinta pagal
J. Blank
*El tesoro del
arrecife de Plata*)

PASAULIO SKAUTŲ RATE

SKAUTIJOS SOSTINĖ ŽENEVA

Skautybės įkūrėjas lordas Baden-Powellis buvo anglas, todėl suprantama, kad pirmoji skautijos sostinė — tarptautinis centras buvo Londone nuo 1920 iki 1958 m. Dešimtmetį Tarptautinis biuras (oficialiai Skautų sąjungos pasaulinė organizacija) buvo Kanados sostinėje Ottawoje. Nuo 1968 m. Šveicarijos Ženevoje centre dirba 36 vyrai ir moterys (kai kurie skyriuose kituose kraštuose), puoselėdami skautybės sąjungą 112 kraštų.

Kokie Tarptautinio biuro uždaviniai? Centras puoselėja skautybės sąjungą: 1. ugdydamas vienybę ir skautybės tikslų bei principų supratimą, 2. talkina skautijos plėtimą ir vystymą, 3. rūpinasi, kad skautija išlaikytų savo charakterį, savo skirtingą pobūdį.

Pagrindinė veiklos sritis nėra išsivystę, moderniški kraštai, kuriuose skautų organizacijos sudėtingai veikia ir kuriuose didesnę dalį tarnybos kraštui atlieka valdžia. Kaip Baden-Powellis savo gyvenimo didesnę dalį praleido ne pramonės kraštuose, o modernaus pasaulio „pakraščiuose“, taip ir skautijos sostinės darbininkai pagrindinį dėmesį kreipia į Aziją, Afriką ir kitus kraštus.

Tarptautinė skautų konferencija kas dvejus metus surenka visų kraštų organizacijų atstovus, kurie apsprendžia pagrindinius skautijos reikalus ir išrenka Pasaulio skautų komitetą — 12 asmenų iš 12 valstybių. Tarptautinis biuras atlieka sekretorių

pareigas, vykdydamas komiteto ir konferencijos įpareigojimus.

Besivystančiuose kraštuose skautai ir skautės padeda įvesti drėkinimo įrangas, statyti liginines ir sveikatos stotis, mokyti žvejus bei ūkininkus, tvarkyti miškus, auginti vaismedžius, vesti radijo stotis ir daug kitų darbų, kurių naujos valstybės valdžia iš pradžių nepajėgia atlikti. Centras išvystė programas, kurios šių projektų dalyvius lavina.

Su pagelbinėmis raštinėmis Costa Ricoje, Egipte, Filipinuose ir Nigerijoje Tarptautinis biuras padeda lavinti vadovus, organizuoja sričių ar tarptautinius įvykius (džiambores), palaiko ryšius su tarptautine skautų organizacija, Raudonu kryžiumi.

Skautų sąjungų vadovų, atstovaujančių virš 13 milijonų narių, pasitarimai, posėdžiai ir nuosprendžiai atspindi Baden-Powellio norą, kad skautai rūpintųsi sugyvenimu tarp tautų ir kraštų: „Mūsų skautiškas patriotizmas turėtų būti platesnis, kilnesnis. Jis turėtų pripažinti teisingumą ir kitų tautų teises, kurios veda į draugiškumą pasaulyje. Pirmuoju žingsniu yra skatinti taiką ir gerą valią miesteliuose, luomuose, įvairiose bendruomenėse. O tada ištiesti šį draugiškumą per sienas kaimynams“.

Lietuvos skautai, įsisteigę 1918 m., palaikė ryšius su tarptautiniu centru nuo 1922 m. ir buvo priimti 1924 m. Jie dalyvavo tarptautinėse stovyklose — džiamborėse. Neteikę laisvės veikti per sovietų okupaciją, Vakarų Europoje susispietę lietuviai skautai kartu su kitų tremtinių skautais buvo oficialiai pripažinti kaip DP (displaced persons) skautai. O emigracijai į užjūrius pasibaigus, tas DP skautų pripažinimas pasibaigė.

Tuo būdu Lietuvos skautų sąjunga šiuo metu nėra oficialiai pripažinta tarptautinio skautų sąjungos narė, nors tie patys įstatai, įžodis ir tradicijos riša visus, kurie save skautais vadina.

SKAUTIŠKA PASAULIO ŠEIMA

Vasario 22 d. visame pasaulyje prasideda skautybės 75 metų sukakties metai (iki 1983 liepos 14 d.) Skautiška šeima šiuo metu turi gan daug narių: apie šešis milijonus skaučių 98-iose kraštuose ir apie 16 milijonų skautų 150-tyje valstybių ar sąjungų. Per tiek skautybės metų skautų eiles perėjo dar daugiau žmonių — vien tik amerikiečių skautų per tą laiką buvo virš 100 milijonų. (Visame pasaulyje 200 milijonų vyrų).

Tarp pusės ir trečdaliao visų skautų ir skaučių gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Antra skaičiumi (beveik du milijonai) yra ne Kanada ar skautijos gimtinė Didžioji Britanija, bet Indonezija ir taip pat Filipinų salos. Turbūt mažiausia skautų turi mažytė Monako valstybė — 105 narius!

Jeigu Lietuvoje Nepriklausomybės metu buvo iki 10.000 skautų bei skaučių, o išeivijoje apie 5.000, kiek iš viso bus į savo širdis įsidėję skautiškąją mintį?

„Žvelk plačiau! Ir kai manai, kad jau labai plačiai žiūri, žvelk dar plačiau“. sakė skautų įkūrėjas Lordas Baden-powellis, kuris gimė lygiai prieš 125 m.

Pasaulinis skaučių ženklas daug pasako apie tai, kas visoms pasaulio skautėms bendra. Auksinė trilapio spalva reiškia saulę, kuri šviečia visiems pasaulio vaikams. Ugnies šaknis rodo meilę visai žmonijai, kuri dega skaučių širdyse. Adatėlė trilapio viduryje yra kompas rodyklė, kuri rodo tikrąjį kelią, o dvi žvaigždės reiškia skaučių gaires: įžodį ir įstatus. Trys lapai: Dievui, tėvynei ir artimui. Pasaulinėje skaučių vėliavoje šis ženklas įxiūtas mėlyname fone. (Mintį pasiūlė iš Pietų Afrikos, o galūtinis projektas kilo iš Norvegijos).

Skaučių susimąstymo dienos (vasario 22) ženklas viduryje turi pasaulinį skaučių ženklą, kurį supa žemės skritulio pavidalo strėlės: skautybės jungia visą skautišką šeimą, į kurią kiekviena kultūra įneša savo spalvą. Pažiūrėkime į kelis įdomius dalykus iš plačiosios skautijos.

ARGENTINA. Šeštasis įstatus: Skautė gamtoje mato Dievo darbą ir todėl gera gyvuliams ir augalams.

elgija. septintasis įstatus: Skautė linksmi paklusni ir jokio darbo nepalieka pusiau atlikto.

BURMA. Ketvirtasis įstatus: Skautė draugiška visiems ir sesuo kiekvienai skautei, nežiūrint kokiai (socialinei) klasei priklausytų.

\$.—ja. devintasis įstatus: Skautė

taupi ir tvarkinga.

PRANCŪZIJA. Devintasis įstatus: Skautė visada linksma ir stengiasi skleisti ramybę.

VOKIETIJA. Penktasis įstatus: Skautė dėkinga ir mandagi.

LIBANAS. Devintasis įstatus: Skautė gerbia kitus žmones ir jų nuovaybę.

onakas. devintasis įstatus: Skautė mėgsta savo darbą ir gerbia kitų pastangas.

NAUJOJI ZELANDIJA. Aštuntasis įstatus: Skautė šypsosi ir dainuoja, kai sunku.

Skautų pasaulinis ženklas - lelijėlė - paimta iš kompas rodyklės, nes skautas ištikimai kapp kompasas seka skautiškus idealus ir juos kitiems rodo. Dvi penkiakampės žvaigždės primena dešimt įstatų. Gerasis mazgas yra viso pasaulio skautų vienybės ženklas. Šį mazgą gali visaip traukyti, bet jis neišsiardo. Baltos lelijėlės ir mazgo fonas yra violetinis, kaip skauto vyčio kaklaraištis: balta spalva yra tyrumo ženklas, o violetinė — vadovavimo ir tarnybos artimui, aiškino Baden-Powellis.

Strėlės galvutę kaip simbolį pažinojo kiniečiai prieš 4.000 metų, jis randamas etruskų, egiptiečių ir indų senoviniuose paminkluose. XIII-tame amžiuje Marco Polo simbolį (kompasą) atvežė iš Kinijos. Kiti aiškina, kad strėlė išsivystė iš graikiškos raidės „T“, kuri nurodė šiaurės vėjo kryptį.

Pasaulinis skaučių ženklas

Susimąstymo dienos ženklas

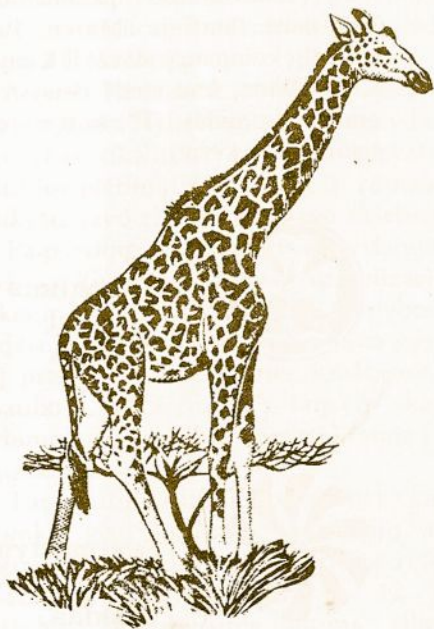
IDOMŪS GYVŪNAI

ŽIRAFĀ. Kodėl žirafa turi tokį ilgą kaklą? — klausia zoologijos sodo lankytojas. — Todėl, kad jos galva toli nuo kūno, — atsako kitas.

Šis Afrikos krūmuotų laukų gyventojas tikrai savotiškas. Žirafa beveik tris kart aukštesnė už suaugusį žmogų (iki 6 metrų), o jų kanopos (kojų nagai) 30 cm ilgio. Žirafos širdis sveria virš 10 kg ir yra pusę metro skersmens. Kaklo kraujagyslė 2,5 cm skersmens, lyg koks vamzdis. Kad žirafai galva nesisuktų, kai pritūpia ir nusilenkia atsigerti iš prūdo, kaklo kraujagyslė turi ypatingus vožvėlius.

Žirafos keliauja būriuose po 12 ar 15. Jas mėgsta kiti Afrikos žvėrys, nes žirafos yra lyg sargai — iš tolo pajunta atlsnkantį liūtą ir kitus gyvūnus išpėja.

Žirafai užaugti užtrunka maždaug metai. Mažą žirafą gauda

liūtai, bet šie plūšrūnai suaugusios bijo. Ilgakaklis žinduolis gyvena apie 25 metus. Arkliu žirafos nepavysi. Tai vienas įdomiausių žemės gyvių.

KENGŪRA. — Kaip vadinasi pinigėliai, kuriuos mama kengūra duoda savo kengūriukui, kai šis nori nueiti į krautuvėlę saldainių nusipikrt?

Nežinia, ar toks juokas patiktų Australijos gyventojams kengūroms, bet juokas primena mums, kad motina kengūra turi sterblę — tokią didelę ir šiltą kišenę, kurioje nešioja kengūriukus. Kai kengūriukas paauga, jis kišenėje vos telpa — atrodo, kad jis buvo į tą kišenę įkimštas.

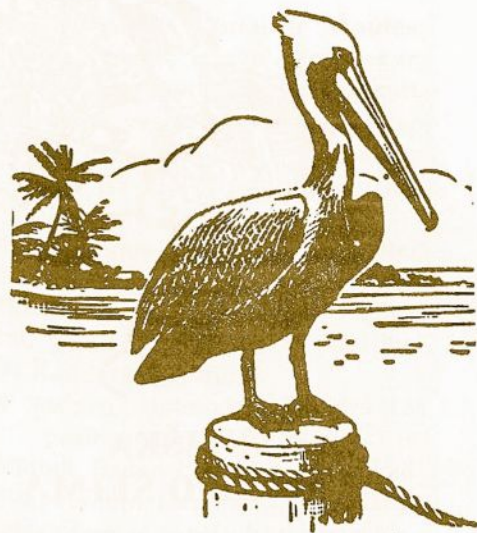
Kai patelė šokinėja, kengūriukas sąu ramiai žiūri į pasaulį iš savo šiltų ir jaukių namų.

Kengūra turi labai stiprią uodegą. Uodega tokia stangri, kad žvėris gali į ją atsiremti ar ja atsisipirti.

Kengūrų yra įvairių rūšių. Kai kurios net medžiuose gyvena. Kartais kengūros galva panaši į zuikio, kartais į kupranugario. Tai keistas ir įdomus sutvėrimas, kuris užsiliko tik

Australijoje.

Australijos lietuviai yra labai vaišingi, tik neprasitarkime, kad jie apie savo svečius iš užjūrio „šokinėja“!

PELIKANAS. Viena šio paukščio ypatybė jam žina „eilėraštyje“: „Ar matei pelikaną, paukštą keistą — Snape daugiau už pilvą maisto leista“.

Mat, šis žvejotojas savo snapo „kišenėje“ gali nešti net du kilogramus žuvies.

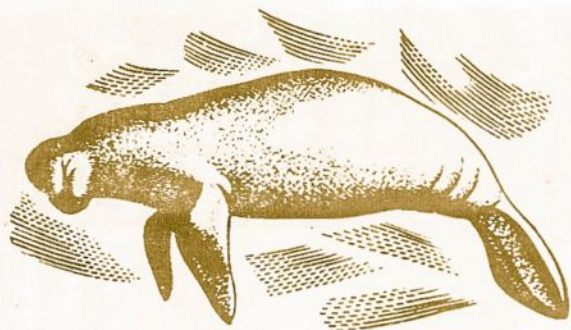
Pelikanai du ar tris kiaušinius peri apie mėnesį pamainomis. Kol vienas poros sėdi, antroji žuvažia, nardydama į vandenį. Lizdai ant žemės ar medžiuose.

Pelikanai dideli irklakojai. Sparnai išsiskečia iki 2,7 m, o jie sveria iki 11 kg. Kai šie tropinių ar pusiau tropinių kraštų gyventojai skrenda, jie suriečia kaklą taip, kad galva kone tarp pečių.

Pelikanai mėgsta žuvažia, kristi ar ilsėtis būriais. Kadangi jie Europoje pasitaiko tik labai pietuose, į Lietuvą tik retkarčiais užklysta.

LAMANTINAS. Šis negilių vandenų didžiulis žinduolis priklauso sirenų grupei, nors nelabai panašus į sirenas arba undines! Tropiniuose Amerikos vandenyse

išauga iki 4 m ilgio. Šie dramblių giminės panašūs kiek į banginius ar gal į ruonius. Labiau panašūs tiesiog į balioną. Užpakalinių kojų neturi — ten yra pelėkas, o priekinės kojos taip pat į pelėką išsivystė.

Tai retas gyvūnas, sveriantis apie 400 kg, praleidžiantis visą gyvenimą vandenyje, nes ant žemės negalėtų pajudėti. Išsigandę gali plaukti net 15 m per sekundę! Kitaip šis gyvis vadinamas jūros karvė arba angliška

„manatee“.

Nėra žinoma, kiek ilgai laman-tinai gyvena, bet zoologijos soduose jie sulaukia 25 m. amžiaus. Patelė sulaukia mažiuko kas pora metų po to, kai subręsta (ketverių ar šešerių metų).

Per dieną ramusis upių ar prūdų gyventojas suėda šimtus kilogramų vandens augalų. Jų didžiausias priešas JAV Floridoje yra pramoginių laivų propeleriai, kurie dažnai mirtinai gyvūnus sužeidžia.

(Bus daugiau)

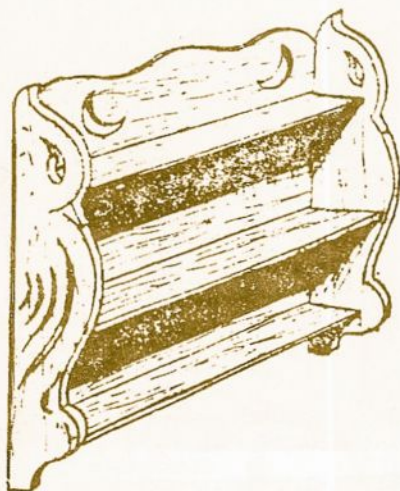
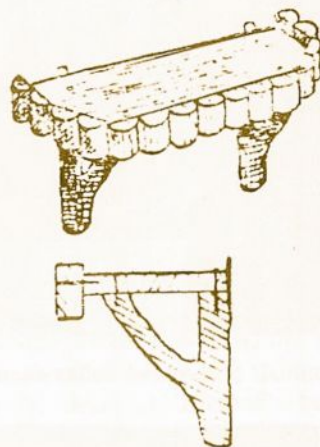
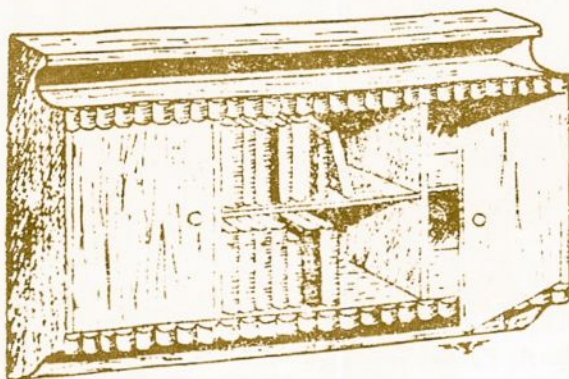
KNYGOS NAMUOSE

Jeigu namuose nedaug knygų, tai nesunku jas prižiūrėti, tinkamai laikyti. O jeigu knygų susirenka daug, jau reikia jieškoti tinkamos lentynos ar knygų spintos. Knyga naudinga tada, kada ji skaitoma — ir kada ją galima surasti!

Tvarkingai sudėtos knygos taip pat puošia kambarį. O lentyną gali pats pasigaminti — tinkamą mokymosi staliukui, miegamajam, rūšiui ar kitai, vietai, kur knygos laikomos.

Jeigu knygų daug, patogiau jas sudėti pagal rūšį: mokyklos knygos, skautiški leidiniai, knygos apie kokį pomėgį (lėktuvai, gamta, menas, pasakos). Kažkas net savo knygas sudėjo pagal viršelių spalvą! Pagal dydį gal geriau?

Kadangi knygos sunkios, tai dažniausia dedamos prie sienos, o kartais panaudojamos knygų lentynoms kambarį perskirti. Tokioje lentynoje galima įdėti visokių niekniekių — suvenyrų, rankdarbių, papuošimų, vieną kitą augalą. Kartais knygų lentynoje įtaisomas televizorius, magnetofonas, radijo aparatas.

Rečiau naudojamos knygos gali būti užkeltos ant aukšto ar rūsyje padėtos. Kiti jas parduoda, išdalina pažįstamiems ar skiria kokiam knygynėliui — pavyzdžiui, senelių namų, ligoninės, lietuvių archyvuvi. Priklauso nuo knygos vertės ir pobūdžio.

Jeigu asmuo ar šeima nerenka žurnalų komplektų, galima iškirpti iliustracijas ar straipsnius, kurie juos domina. Vietoj kad stalčiuje gulėtų, galima įsigyti viršelius, suklijuoti į albumą ar įdėti į dėžutę (panašią į knygų viršelius) ir laikyti lentynoje kartu su inygomis.

MŪSU DIDŽIOJI ŠEIMA

SUEIGA, SUEIGA . . . PABAIGTUVĖS . . .

v.s. A. Šembergienė dalins duonelę. A. Rukšėno nuotrauka.

Prie Pabaigtuvių stalo . . . Lina Kijauskaitė, Daina Butkutė,
Audra Butkutė, Judy Bederytė, Nida Gelažytė. A. Rukšėno
nuotrauka.

Eidamos į sueigą lapk. 2 d. jau žinojom, kad šiandiena bus nepaprasta sueiga; bus pabaigtuvės. Visos labai labai laukėm pažiūrėt kokios pabaigtuvės. Visos atėjom tvarkingai apsirengusios gražiai susišukavusios. Atėjo broliai ir v.s. skautininkų ir kitų skautų. Stalai buvo papuošti varpom. Atsilankė klebonas kun. G. Kijauskas S.J. Taip šiandien kitokia sueiga Sesė Tuntininkė Stefa Gedgaudienė visur vaikšto, kalbasi . . . Paskui susėdom žiūrėti kas čia bus. Broliai atėjo su dalgiais, moterys su grėbliais ir nešėsi rugių vainiką. Visi dainavo apie rugelį. Po to tą vainiką padavė šeimininkams Broliui V. Jokubaičiui ir v.s. A. Bakūnienei. Šeimininkas vaizdavo Lietuvos tvarkingą ūkininką ir jo žmona. Ją vainiką padėjo vėliau ant stalo. Šeimininkas padėjo davė visiem „auksinių ir sidabrinių“ pinigų. Paskui visi pašoko „rugučius“. Visiem labai patiko. Ir tuoj šeimininkas pakvietė visus prie stalo vaišintis. Tuojau kleb. sukalbėjo maldą. Taip pat buvo ta proga iškepta didelis kepalas duonos ir didelis sūris. Visi stebėjo kokia didelė duona. v.s. A. Šembergienė piaustė duoną ir visiems dalino. v.s. J. Budrienė papasakojo, kaip šitaip Lietuvoje užbaigus laukų darbus visi džiaugdavosi, dėkodavo Dievui ir vaišindavosi. Kadangi šiame krašte yra švenčiama padėkos diena, tai ta proga skautininkės mums pristatė rugiapiūtės pabaigtuvės, v.s. J. Radzevičiūtė kiekvienai sesei padovanojo po mažą gražų grėbliuką. Visus grėbliukus ir padarė. Labai didelis darbas.

Buvo įdomiausia sueiga. Ačiū visiems, visoms kurie dirbo, kad mes pamėgtumėm lietuviškus papročius.

Vija Bublytė

KERNAVĖS KŪČIOS 1981. XII.20

(Tunto Kūčios įvyko 1981 m. gruodžio 20 d. Didž. Salėj.)

Tradicinė žvakių ceremoniją atlieka Čikagos Kernavės tunto sesės (k. į d.) Vita Mikelevičiūtė, Alida Vitaitė, Rasa Plioplytė, Mirga Rimavičiūtė, Žiba Lietuvninkaitė, Ginta Remeikytė, Danutė Penčylaitė. Nuotraukos vyr.sk.v.sl. Teresės Gaidelytės.

Dubysos draugovės paukštytės pasirodymo metu.

ATKELTA iš 12 pusl.

pastatyme birželio mėnesį, bet irgi rudenį nuvažiavo autobusu su opera į Torontą, kur „I Lituani“ buvo pastatyta Ryersone teatre. Vyčiams šis pasiaukojimas buvo taip smagus ir norėdami padėti išlaikyti lietuvišką kultūrą išeivijoje, nutarė talkinti Lietuvių operai sekančiame spektaklyje. Opera statys Weberio trijų veiksmų romantinę operą „Der Freischuetz“ kovo mėnesį Marijos gimnazijos auditorijoje, Čikagoje.

Andrius Pavasaris

Bendrom jėgom Aušros Vartų ir Nerijos narės dainų ir žodžių būdu supažindina žiūrovus su Kūčių papročiais.

VOKIETIJA

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE prieš dvejus metus pradėjo vėl egzistuoti visų jau pamirštas Aušros tuntas. Prityrusi skautė Kristina Veršelytė, vyr.sk. Lidija Kairytė ir skautas Tomas Veršelis visomis jėgomis stengėsi pritraukti daugiau norinčių įstoti į skautų veiklą.

Per metus pasisekė pritraukti 10 gimnazijos mokinių. Dabar 25 mokiniai aktyviai dalyvauja skautavime. Visą veiklą tvarko vyr.sk. L. Kairytė kuriai kartis nuo karto padeda dvi mokytojos, būtent, vyr.sk.v.sl. Jūrate Lemkienė ir vyr.sk. Joana Vaičiulaitytė, taip pat ir sktn. Antanas Veršelis.

Lapkričio 26 d. pilies salėje T. Veršelis ir Stepas Kairys davė prityrusių skautų įžodį. Laipsnius jie įsigijo skautų stovykloje 1981 m. vasarą Anglijoje, kai 11 Aušros tunto narių stovyklavo kartu su Anglija.

Aušros tunte yra skautų iš visokių kraštų: Vokietijos, Anglijos, J.A.V., Kanados ir neseniai iš Lietuvos atvykusių. Mes stengiamės kuo daugiau veikti, bet sąlygos gana sunkios: trūksta uniformų, skautiškos literatūros (gėrai, kad „Skautų aidą“ gauname!) ir daug reikalingų dalykų, kuriuos labai sunku gauti. Tikimės, kad sužadintas skautiškas entuziazmas išspręs ir šią problemą, kad Aušros tuntas nebeužmigs, kad vėl pasieks tokį rezultatą kaip prieš 20 metų!

Vyr.sk. Lidija Kairytė

Tarnyba kitiems
atneša didžiausią
pasitenkinimą gyvenime.

B.P.

Aušros tunto skautai ir skautės su vadove Kristina Veršelyte (pirmoj eilėj, dešinėje) ir su P. Veršeliu (deš.) Nuotraukos M. Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos reikalų vedėjas Andrius Šmitas riša mazgelį trims naujoms paukštytėms. Aušros tunto šventėje birželio 28 d.

Vokietijoje skautiška šventė su įžodžiu Vasario 16 gimnazijos sodelyje.

AUSTRALIJA

„AUŠROS“ KALĖDINĖ SUEIGA

Gruodžio 1 K d. — sekmadienį — gražus būrelis Sydnejaus Aušros tunto skautų-čių ir jų tėvų sugužėjo į to paties vardo stovyklavietę Ingleburn'e, N.S.W., kalėdinę sueigon. Deja, diena pasitaikę lietinga — o popiet lietus pliuptelėjo kaip reikiant . . .

Nebuvo lietim labai patenkinti ir „Šešupės“ draugovės paukštytės ir vilkiukai, kurie dieną prieš tai buvo atvykę paiškylauti, ir kuriuos nakties metu lietus „išplovė“, neskaitant jau visokių pabaisų ir kitokių „baubų“, prisistačiusių su tamsa jų stovyklon — vaiduoklių, klykaujančių nesavais balsais pelėdų, vorų, tokio didumo, kad . . . Nelabai juos teramines ir dviejų senų skautų vyčių knarikimas vienoje palapinių, kurie čia buvę neva apsaugai, o nieko nematė, kaip aborigeno dvasia praslinkusi per visą stovyklą, nepalikdama pėdsakų . . .

Lygiai 5 val. popiet tunto adjuntantės pareigas einančiai ps. Elenutei Erzikov sukomandavus, sesės ir broliai išsirikiavo stovyklos valgykloje. Jos viename gale įsikūrė svečiai, kitame — Kalėdų prakartėlė ir tradicinė eglutė.

Po raporto tunto vadovybei, tuntininkui negalint dalyvauti tunto sueigoje, tunto seserijos skyriaus vedėja, s. Marina Cox, trumpu žodžiu pradėjo kalėdinę sueigą. Tėvų komiteto pirm. Arminas Šepokas, talkinamas vilkiuko ir paukštytės, uždegė 3 žvakutes prie prakartėlės, simbolizuojančias brolių, sesių ir tėvų vienybę. Toliau į programą įsijungę ir kiti tunto nariai — deklamacijomis ir kalėdinėmis giesmėmis.

Sekė įsakymai, kuriais pranešta, kad tunto vadovavimą nuo šiandien perima ps. Viktoras Gaidžionis, o tunto brolijos skyrių - ps. Algirdas Bučinskas.

Visa eilė išlaikiusių patyrimo laipsnius. Venta Protaitė,

Rasa Venclovaitė, Aistis Bieri ir Robin Cobb davė jaun. skauto-tės įžodį. Skautės įžodį davė Rima Šepokaitė. Rajono vadas jiems užrišo šlipsus, skautų-čių tėvai — gerojo darbelio mazgelius, o seserijos-brolijos skyrių vedėjai — tėvynės ilgesio mazgelius.

Oficialioji dalis užbaigta Tautos Himnu. Ją sekė trumpas lauželis, pravestas sesių Virginijos Coxaitės ir Lindos Bieliūnaitės. Programa džionis, o tunto brolijos skyrių — ps. Algirdas Bučinskas. Viesa eilė išlaikiusių patyrimo laipsnius. Venta Protaitė, Rasa Venclovaitė, Aistis Bieri ir Robin Cobb davė jaun. skauto-tės įžodį. Skautės įžodį davė Rima Šepokaitė. Rajono vadas jiems užrišo šlipsus, skautų-čių tėvai — gerojo darbelio mazgelius, o

seserijos-brolijos skyrių vedėjai — tėvynės ilgesio mazgelius.

Oficialioji dalis užbaigta Tautos Himnu. Ją sekė trumpas lauželis, pravestas sesių Virginijos Coxaitės ir Lindos Bieliūnaitės. Programa pradėta „Lietuva, brangi . . .“ giesme; ją sekė pasirodymai, skautų ir liaudies dainos.

Lauželis užbaigtas „Ateina naktis . . .“ tradicine. Po to nuskubėta prie sesių paruoštos kavos ir pyragų.

* * *

Et, ką tas lietus! . . . Negi jis gali sustabdyti skautišką entuziazmą!

Grįžom namo vis dar dainuodami!

Vyt. Siaurys

DVI DIENOS MIŠKO PRIEGLOBSTY

Rašo prit. skautė Danutė Baltutytė

Artėjant ilgajam savaitgaliui 10-1K/10/81 (Australijoje ilguoju savaitgaliu vadinama šeštadienis, sekmad. ir kokia nors šventė), pradėjom ruošti skautiškai iškylai. Aš buvau labai užsiėmusi, nes turėjau pasiruošti prityrusios skautės patyrimo egzaminams, kurie buvo numatyti stovykloje. Jau iš anksto susitariau su skiltimi kaip mes stovykloje vedinsimės. Apgalvojome, kaip papuošime savo palapinę. Padarėme gairėlę ir šūkius surašėme ant medžiagos, kad galėtume prie palapinės pakabinti. Po ilgų pasitarimų nutarėme pasivadinti „Tulpėmis“.

Susidėti visus reikiamus daiktus stovyklai yra nelengva. Nors Adelaidėje tuo metu buvo šilta, mums buvo pasakyta, kad naktys miške yra labai šaltos. Paskutinį sykį išlyginau geltoną kaklaraštį, nes tikėjau išlaikyti egzaminus ir gauti patyrusios skautės burokinės spalvos

kaklaraštį.

Šeštadienio rytas buvo labai saulėtas ir gražus. Saulutė, kaip mama sako, žeme ritinėjosi.

Pilni stovyklinio lūkesčio skautai susirinko prie Lietuvių

Namų — viso 26. Pasiskirstėme į kelias mašinas ir susikrovėme bagatą. Kelionė, nors ir neilga, bet įdomi. Medžių šakose žaidė saulės spi duliai, laukai skendo mėlynų žiedų spalvoje. Įvažiavus į mišką, reikėjo surasti tinkamą vietą stovyklai. Gana ilgai ieškojome ir tarėmės iki pagaliau apsisprendėme įruošti stovyklą prie mažyčio upelio. Mes, sesės, irgi vaikščiojome po mišką ieškodamos lygios vietos mūsų palapinei, o suradusios nemokėjome palapinės pastatyti. Mandagūs broliai mus išgelbėjo, ir be vargo mūsų palapinė pakilo tarp pušų.

Tą popietę daugiau nieko neveikėme. Pasiskirstėme palapinėje miego vietas ir pavalgėme skautišką vakarienę. Susėdę prie laužo padainavome ir pasikalbėjome. Tą naktį mums buvo paskirta budėti, nuo 12 iki 2-ros val. ryto. Su manim budėjo sesė Audra. Mes abi labai

bijojome, tai dvi valandas sėdėjome apsisupusios antklodėmis. Naktis buvo šalta ir mums šalo kojos. Tos 2 budėjimo valandos mums atrodė kaip dvi ilgos naktys. Pagaliau jos praslinko. Mus pakeitė atėję broliai.

Sekmadienis — susikaupimo diena. Atsikėlėme anksti. Kol paukštytės ruošė pusryčius, mes atlikome rytinę mankštą ir puošėme palapinę. Po vėliavos pakėlimo skubėjome psuryčiauti. O pusryčiai buvo skanūs — kiaušininė su lašinukais. Po to skubėjome į palapines, pasiruošti patikrinimui.

Mes, sesės, gavome daugiausiai taškų, nors vieną tašką praradome už nekalbėjimą lietuviškai. Po to stengėmės visą laiką kalbėti tik lietuviškai, kad vėl negautume minuso. Po patikrinimo padarėme kryžių susikaupimo valandėlei, kuri praėjo labai gerai.

Laimingai išlaikiusi egzaminus, sušaukiau savo skiltį, nes mums reikėjo paruošti pietus. Išvirėme makaronų su tirštu mėsos padažu. Broliai mums padėjo, nes neturėjo ką veikti. Pavalgę pietus ruošėmės išskylai. Mums nebuvo pasakyti kur eisime. Liepė užsidėti ilgas kelnes ir gerus batus. Jau pačioje iškylos predžioje įkritau į upelį. Broliai bandė man padėti išsikapstyti, bet aš vis nuslysdavau atgal. Pagaliau išsikapsčiau. Priėjome aukštą kalną ir pradėjome kopti. Mano kojos taip pavargo, kad maniau nebeišlaikysiu. Lazda buvo mano trečia koja. Broliukai mane stūmė į viršų. Man jų buvo gaila. Vargšeliai! Po pusvalandžio šiaip taip užsikapanojome į viršukalnį. Tai buvo Mt. Crawford. Gerai pasilsėję leidomės žemyn. Pasirodė, kad nulipti yra dar sunkiau. Ketetą kartų kritau ir riedėjau. Apsidaužiau visus šonus. Priėjome upelį. Na, galvoju sau, kas dabar busk Žiūriu, gi virvė ištiesta per upelį, kuria turėjome persikelti į kitą pusę. Visi sukritome į upelį. Šlapi keliavome toliau. Mūsų sekančias sustojimas — Mt. Crawford kapinaitės. Čia apžiūrėjome

paminklus, kuriuose iškalti metai rodė, kaip seniai čia gyveno pirmieji ateiviai. Buvo labai įdomu.

Grįžome į stovyklą pavargę, šlapi ir ištroškę. Visi sugulėme prie laužo, kuris degė naktį ir dieną, bet stovyklos vadovybė neleido mums ilgai dykinėti. Pradėjome „vėliavos“ žaidimą. Tai labai įdomus ir geras žaidimas.

Po vakarienės įvyko paskutinis mūsų laužas. Padainavę ir pajuokavę apie dienos įvykius, skautiškai atsisveikinome, giesme „Ateina naktis...“

Sekančią dieną, pirmadienį, įvyko iškilminga sueiga. Brolis Andrius ir aš gavome naujus kaklaraščius. Mes abu labai džiaugėmės ir buvome labai patenkinti. Pamažu artėjo laikas išvykti. Sesėms vėlei reikėjo brolių pagelbos nuimti palapines. Mes pasižadėjome, kad sekančioje stovykloje jau mokėsime pačios pasistatyti ir nugriauti palapines.

Atsisveikinome ir pilni stovyklinių įspūdžių išvykome į namus.

DVIDEŠIMTS METŲ BOSTONO „ŽIDINIUI“

Bostone veikiąs vyr. skaučių Židiny 1981 gruodžio 5 d. atšventė savo dvidešimtmetį. Paminėjo jį be kalbų ir pasigyrimų aukšto lygio koncertu — vakaru. Programą išpildė žymi solistė Dana Stanikaitytė iš Chicagos, akomponavo muz. Alvydas Vasaitis.

Bostoniečiams tai buvo tikra šventė, nes tokio aukšto lygio solistę retai Bostone tenka girdėti.

Kaip staigmena, parengimo metu židinetės įteikė Amerikos Lietuvių Piliečių Draugijai, kurios patalpose šis vakaras vyko, gražią dovaną — dail. Zitos tris batikos paveikslus iš pasakų: „Eglė žalčių karalienė“, „Aukso obelis“ ir „Dvyliką brolių juodvarniais lakstančių“, atvežtų iš

BOSTONO VYR. SKAUČIŲ „ŽIDINYS“ ŠVENČIA 20-ties METŲ SUKAKTĮ

I-ma eilė iš kairės: V. Sužiedelienė, R. Veitienė, I. Vidugirienė, V. Čepienė, P. Kalvaitienė, L. Kiliulienė, D. Zikienė.

II-ra eilė iš kairės: G. Treinienė, V.

Hodges, S. Šatienė, I. Nenortienė, A. Dabrilienė, B. Skabeikienė.

III-čia eilė iš kairės: L. Dumčiuvienė, B. Banaitienė, S. Subatienė, D. Kazckaitienė, G. Budreckienė.

Nuotraukoje trūksta: I. Veitienės, L. Švarcaitės-Kormos, B. Karosienės, G. Danasienės ir R. Simonaitienės.

1981-1982 m. BOSTONO VYR
SKAUČIŲ „ŽIDINIO“ VADOVĖS

Iš kairės: *Birutė Skabeikienė, j.ps.
Genė Treinienė ir Vida Sužiedelienė.*

Vilniaus, II-ro aukšto salei papuošti.

Nors lauke ir siautė didelė sniego audra, svečiai linksminosi prie meniškai papuoštų stalų, maistu ir tortais, pačių židiniečių pagamintais.

Skautos per dvidešimt metų atliktais savo darbais nesigyrė ir iš kuklumo, apie save nekalbėjo. Tiesa, jos Bostone yra gerai žinomos, tai skautiškas vienetas jungiaš inteligentiškumą su aktyvia veikla. Pasireiškia kultūrinių vakarų, meno parodų ir koncertų ruošimu, stengiasi duoti visuomenei, kas tuo metu yra geriausia. Valdybos keičiasi kas metai, nes tai įneša naujų idėjų ir minčių veiklai, sudomina ne tik nares, bet ir visuomenę. Šiuo metu „Židiniui“ vadovauja j.ps. Genė Treinienė su Vida Sužiedeliene ir Birute Skabeikiene.

„Židiny“ — tai skaučių eilėse užaugusių narių mintis. Mintis turėjo subresti, kol su entuziazmu pradėjo prieš dvidešimt metų reikštis. Lygiai taip pat gražiai ir šiandien tęsiama. Vis įsijungia naujos jėgos; atnešamas naujas gyvenimo pulsas. Iš židiniečių tarpo parenkamos skaučių vadovės, čia glūdi ne tik „Židinio“, bet ir Skaučių Sesių ateitis. „Židinio“ eilėse randa vietą patyrusios vadovės

ir vos darbą pradedančios.

Ir jeigu sutiksime bostonietę prisisegusią mažą gintaro gabalėlį, žinokite, kad tai židinietė.

Šia proga linkime ilgiausių metų „Židiniui“. Daug energijos ir sumanumo visoms židinietėms ir toliau gražiai reikštis darnioje veikloje.

k. n.

Į Amžinuosius Namus iškeliavusią

v.s. ELENĄ GIMBUTIENĘ

malda palydime ir guodžiame
brangios Motinos netekusius sesę
ALDONĄ GIMTUTAITĘ-
ČINIKIENĘ ir brolių JURGĮ
GIMBUTĄ.

LIETUVIŲ

SKAUČIŲ

SESERIJA

ARGENTINA

Rugpjūčio 15 d. prasidėjo lietuvių skautų vieneto „Klaipėdos“ veikla Susivienijimo lietuvių Argentinoje patalpose. Būryje yra 30 vilkiukų bei paukštyčių ir aštuoni skautai ir skautės, kuriems vadovauja s.v. Gustavas Czop. Vienetas buvo atgaivintas Marytės Barzdžiūtės prieš 5 m., bet vėliau nebeveikė. Renkasi šeštadienį popiet. („Jaunimo žodis“, G. C.)

BRAZILIJA

„Palangos“ vietininkijos 47 nariai dalyvavo susikaupime gruodžio 12 d. su kun. Pranu Gavėnu, SDB, o gruodžio 19 d. buvo skautų šeimų kūčios šv. Kazimiero parapijos salėje. „Vienybės“ vardu pavadintoje stovykloje sausio 16-23 dalyvavo ir iš Argentinos.

Stovyklai vadovavo vietininkė ps. Eugenija Bacevičienė, komendantas V. Urbonas, J. C. Celišauskas, Markus ir Alberto Lipai, Paulius Jurgilas, Klaudijus Butkus ir Flavijus Bacevičius. Stovyklavo 59 asmenys Lituanikoje, Sao Paulo lietuvių stovyklavietėje.

gyvenimas pertrumpas amžinai ginčytis. B. P.

SKAUTU AIDAS6346 S. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629**PRO PALAPINĖS
PLYŠĮ**

(Stovykloje)

Paukštytės išėjo į pievą žaisti. Užėjo lietus, ir vadovė nusivedė visas po lapuotu medžiu (nebuvo perkūnijos ar žaibų!). Po valandėlės tamsus debesis nuslinko toliau.

— Debesėlis nuėjo daugiau vandens pasisemti, — aiškina stovyklautoja.

* * *

Sesės ruošiasi miegoti. Prie palapinės vadovė išgirsta, kad viena jauna skautė ištroškusi. —

Nueisiu ir tau atnešiu stiklą vandens, sese.

— Bet kas mus pasaugos? — klausia kitos.

— Mes pačios pasisaugosime, — atsakė ištroškusioji.

* * *

— Kuo būsi, kai užaugsi? — klausia skautininkas vilkiuką.

— Aš vis vien būsiu Vytenis.

* * *

— Aš turėjau triratuką... — moko jaunusią stovyklautoją vadovas, padėdamas ruošti talentų

vakaro programą.

— Aš neturiu triratuko, — sako vilkiukas. — Kai turėsiu, tai ir eilėraštuką išmoksiu.

* * *

Lietingą popietę vilkiukai po pastogę iš molio lipdo visokius gyvuliukus rankdarbių parodėlei. Vytukas nulipdė antį su keturiomis kojomis.

— Kodėl tavo antis turi keturias kojas, kai antis teturi dv?

— Šita ant dviejų nestovi.

* * *

— Kas čia per daiktas?

— Kompasas.

— O ką jis daro?

— Rodo šiaurę ir pietus.

— Žiūrėk, jis rodo pietus. Einam valgyt!

* * *

Po svaitės stovykloje skautas jau atpažįsta įvairių rūšių medžius, pro kuriuos eina stovyklavietės gamtos takelis.

— Coks čia medis? — klausia skiltininkas.

— Ažuolas, — atsako skautas.

— O anas?

— Liepa. Kad tu, broli, nieko nežinai. Vis klausi ir klaus!

* * *

Baigiantis pietums, maža sesė paima obuolį ir iš visų pusių laižo.

— Kam laižai obuolį, sese? Nehigieniška, — sako vyresnė.

— Pirma jį nuprausiu, o paskui švarų suvalgysiu.

* * *

Paplūdimyje skautai kalbasi:

— Ežere lengviau žvejoti, negu upėje ar jūroje, nes nėra kur žuvims pabėgti.